

Български Книжици.

ПОВРЕМЕННО СПИСАНИЕ

на

БЪЛГАРСКѢ-ТѢ КНИЖНИЦѢ.

Чре́жда сѧ

отъ

ДИМИТРИА МУТЬЕВА.

ЧАСТЬ I.

АПРИЛИЯ: КНИЖКА ВТОРА.

Съдържание:

- I Синодикъ на Царя Бориса.
- II Берать на цар. гърцкаго патриарха.
- III Български народни пѣсни.
- IV Съвременна автотипия.

Прилага сѧ:

УЧЧ Чичева Томова Колиба.

БЪЛГАРСКИ КНИЖИЦИ:

издаватъ сѧ два пъти въ мѣсяцъ—тъ
на 5 и 20 число.

Цѣна-та на годишно-то издание
(24 Книшки) є:

Въ Цариградъ 5 медж. сребрени.
По всичко-то Турско $5\frac{1}{2}$ л. ср.
Въ Сръбии. Влашко и Моздавиѣ
6 меджид. сребрени.

Една-та. Книжка сама $\frac{1}{2}$ л. среб.

ЦАРИГРАДЪ — ГАЛАТА

Въ Книгопечатницѣ-тѣ на Д. Цанкова и Б. Миркова.

1858.

ИЗВѢСТИЈЕ.

Онъя лица, кои-то сѫ дали или ще дадѫтъ отъвѣднишъ десять турски лири, ще земѧтъ додѣ сѫ живи безъ никаквѫ заплатѣ Български-ти Книжици и по єдно тѣло отъ всѣкѫ книгѫ, кои-то ще издаде Българ. Книжнинъ.

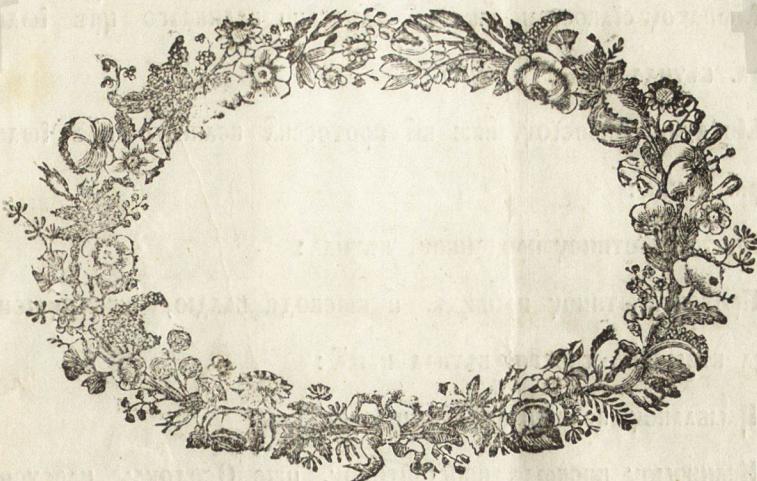
Онъя лица, кои-то сѫ дали или ще дадѫтъ отъвѣднишъ пять турски лири, ще земѧтъ додѣ сѫ живи съ половинѣ заплатѣ Български-ти Книжици и по єдно тѣло отъ всѣкѫ книгѫ.

Онъя лица, кои-то сѫ дали или ще дадѫтъ отъвѣднишъ єдинѣ лири турски ще земѧтъ додѣ сѫ живи безъ заплатѣ по єдно тѣло отъ всѣкѫ книгѫ не поголѣмъ отъ 5 (пять) типографически листа, като заплати разносчи-ти на возеніе-то имъ, а за по голѣми-ти, ако гы приемѫтъ, ще заплащѫтъ относително повече-то отъ пять-тѣхъ типографически листа: а за Периодическо-то Списание ако го земѧтъ, ще плащѫтъ єдно бѣло меджидиє по мало.

У даѣ Книжки наредъ извѣстіавахъ и молихъ настоѧтели-ти, кои-то ся памирѣтъ вѣнъ отъ Цариградъ, да сторѣтъ добрѣ да проводиша по скоро имена-та на спомоществователи-ти както за Книжици-ти така и за Книжнинѣ-тѣ. И това ся искаше, за да може да се вмѣсти у свршепието на пръвѣ-тѣ часть отъ Книжици-ти билианцъ-тѣ отъ смѣтки-ти на Българскѣ-тѣ Книжнинѣ и имена-та на спомощствователи-ти. До сега като не ся испроводихъ тѣзи имена нити отъ єдно място, пръва-та часть на Книжици-ти оставатъ безъ имела-та на спомощствователи-ти и безъ билианцъ-тѣ на смѣтки-ти, а оставамъ въ надѣжда дано испльненъ това обичаишъ у девет-тѣ-ти или десет-тѣ Книжкѣ.

Б. Д. Главно-то Настоѧтельство на Българ. Книжнинѣ има си печать, и все, що ся дава отъ странѣ-ти му - было записъ или книгъ - ще поси долний печать. Безъ тої печатъ всичко дадено отъ странѣ-ти му чете ся незаконно.

Български Книжици.

ЧАСТЬ I.

1858. АПРИЛИА.

КНИЖКА ВТОРА.

СИНОДИКЪ

на

ЦАРІА БОРИСА.

(Вижъ Книж. № 7, страницъ 208.)

II

Слѣдъ това гдѣ-то слѣдоватъ страници-ти отъ рѣкописъ-тѣ сѫ отдрани; на тѣхъ страници, нѣма сумнѣніе, че сѫ были написани имена-та на български-ти царіе и на голѣми-ти сановници. Упазваніе-то имъ можиаше да бѫде голѣма помощъ за да ся изыасни на български-ти династи родословиє-то, које-то є заплетено отъ византийски-ти лѣтописци. На 30-ї листъ отъ рѣкописъ-тѣ, кой-то є останжъ половинка, написани сѫ имена-та на нѣкой сановници отъ врѣмѧ-то на царіа Ивана Александрова:

Монахоу сілвестръ. йже бы єпікєрии великаго цркви іоанна а-
лександра. вѣнила памѧт:

Монахоу ѡефосію. йже бы протосевѣръ великаго цркви іоанна а-
лександра. вѣнила:

Протокеліотноу продикоу, вѣнила:

Протокеліотноу пріїаздъ. иконою балдю, йже оўбіеніи бы-
шъ за вѣры г҃а скосого, вѣнила памѧт:

Цамблакоу великомоу прімнікюро, вѣнила:

Великомоу воеводѣ константноу, йже ѡеодоуль нареуеніи бы
въ миницкомъ образѣ, вѣнила памѧт:

л. 32 и 33.

Іѡр҃ж болгарскыѧ.

Есепъ новѣн и благоустикѣн царции мѣтии великаго цркви іоан-
на асени. вѣдемшон на сѧ аггелскыи образъ нареуеніи єугени, вѣни-
ла памѧтъ:

Аннѣ царции нареуеніи аннѣа, и дроузѣи аннѣ благоустикѣн царци
хрѣтолюбиваго цркви асени. и иринѣ благоустикѣн мѣтии хрѣтолюбиваго
цркви минханла. нареуеніи въ миницкомъ образѣ Ѣени, вѣнила памѧтъ:

Марїи хрѣтолюбивѣн царции старлго тѣртерїа. и дроузѣи кїрамарин
благовѣтии царции. вѣнила п:

Єуфросини благоустикѣн царции цркви скателака, вѣнила памѧтъ:

Керции благоустикѣн деспотици матеріи великаго цркви іоанна
александра. вѣспримешон на сѧ аггелскыи образъ нареуеной ѡеофали-
и, вѣнила памѧтъ:

Феодорѣ Благоустикинѣ цркви великааго прѣ юанна александра
въспрѣмшон минишильскии аггелскии образъ нареуеніиъ Феофана, вѣу-
нала памѧ:

Феодорѣ Благоустикинѣ цркви великааго прѣ юанна александра сж-
щон ѿ рода евренска. въспрѣмши же на сѧ стое кръщеніе, и Бла-
гоустика вѣрж цвѣл съхраниши. и цркви многы обѣновальши. и мо-
настыря разинуныхъ възвигшон. мтери сжци великааго прѣ юанна
шиншмана, вѣунала па:

Кердомарин дъщери великааго прѣ юанна александра, великон гжн
обржунци же сжци великааго амирж амоурага. одник же быкин ӡа
нирода ради българскаго. она же тамо шедши и вѣрж православижа
съхраниши. и родъ скон скобожин. и добрѣ и Благоустики поживши.
и съмѣромъ сконуавшися, вѣунала память:

Гжн десиславъ: и гжн василис дъщерѣмъ великааго прѣ юанна
александра, вѣунала памѧ:

Киримарин благоустикинѣ цркви великааго прѣ юанна шиншмана,
вѣунала память:

Гжн десиславъ матери Благоустикинѣ црцж мариж великааго прѣ
юанна шиншмана. нареуеніиъ въ аггелскомъ образѣ декора, вѣу-
нала памѧ:

Кералин дъщери великааго прѣ юанна шиншмана, вѣунала па:
л. 35 — 38.

Патріарси прѣславстї.

Леонтию. димитрию. сергию. григорию патріархомъ прѣслав-
кыны вѣунала па,

Прѣосвѣтии патріархи тѣнокоу.

Іоакимоу прѣкомоу патріарху бѣоспісаго цриграда тѣновъ,

вѣчнаа память:

Василіоу, іоакимоу ігнатіѣ прѣосвѣтии патріарху, вѣчнаа

память:

Макаріоу тѣблаженимоу патріарху, и сїгениомжѹснинкъ, вѣч-

наа память:

Іоакимоу дороѳеоу, романоу, єеодосію обісѣниныи патріар-
хомъ, вѣчнаа па:

Іоанніїѣ прѣосвѣтии моу патріарху, вѣчнаа памѧ:

Симеоноу прѣосвѣтии моу патріарху, вѣчнаа памѧ:

Ѳеодосію прѣосвѣтии моу патріарху, вѣчнаа памѧ:

Іоанніїѣ прѣосвѣтии моу патріарху, вѣчнаа памѧ:

Євѳиміоу прѣосвѣтии моу патріарху, вѣчнаа памѧ:

Митрополїте прѣславстїи:

Стефанъ. димитріє. лѣкъ. григоріє. гerasимъ. адронъ. мелетіє.
макаріє. сава. дороѳеи. висаріонъ. макаріє.

Митрополїте урѣкенїстїи:¹⁾

Неофитъ. қалнинъ. զахарія.

Митрополїте ловеуьстїи:

Логгинъ. мелетіє. күпріянъ. сүмбей. и дроуғын сүмбей.

Митрополїте срѣдеуьстїи:²⁾

Діонисіє. Даміанъ. леоніє. дометіанъ. пароеніє.

¹⁾ Русчюкъ, тѣ и сего ся назовавжть: δ ἄγιος τῆς Τσερβένου.

²⁾ Сегашна Софія.

Митрополите оксусстин: ¹⁾

Феостиникъ. алзарь.

Митрополите дръстестин:

Курилъ. аверкіе. феодоуль. іосифъ. діонисіе. калінк.

(съ киноварь): а же хощемъ помънати ииже митрополиты, си вѣша при благоустикихъ цѣнѣ асъни подъ областії тѣновскыя патріархії. иже и тогда поуниѧ.

Антоніе. Даниилъ. митрополите сѣрѣстин, вѣунад имъ памѧ:

Анастасіе. єпифаніе. димитріе. єпкпн вельваждьстин, вѣунад и:

Іоанніе. сергіе. архіепкпн. бхридстин, вѣунад имъ памѧ:

Іаковъ. порфирие. іоанніе. єпкпн враническыстин, вѣунад:

Сава. феодосіе. димитріе. симеонъ. єпкпн вѣльградстин, вѣунад имъ памѧ:

Курилъ. діонисіе. єпкпн вишеекыстин, вѣунад имъ памѧ:

Симеонъ, митрополітъ филипсійски, вѣунад моу памѧ:

Василіе. марко. никодимъ. прокл. дорофен. парофеніе митрополітъ мессембрѣстин, вѣунад имъ памѧ:

Вѣсъмъ митрополітъ и єпкпъ. архимандритомже и йгоуменомъ балгарскими. иже въ благовѣрон скончавшиѧ. вѣунад:

Вѣсъмъ болѣвомъ малымже и великомъ. поборникомъ и поспѣшинкомъ на благовѣре и прѣателемъ стѣн и бѣтии цркви цркви балгарскаго, вѣунад:

Семироу. іониу. докромироу. іванышоу. и вѣси елици съ ин-

²⁾ Сегашно Праводи у Визант. Прѣѣзжоу.

МИ МЖЖСТВОВАНИЕ НА . . . . . И ЕРЪВЪ СВОЈ ПРОЛІШ
ПО ПРАКОСЛАВИЋИ ЕРЪВЪ ХРИСТИАНСТВИ, ВѢУНА:

Арцъ. трошаноу. ратеноу. карахю братоу моу. потръцъ. ганкоу.
станоу. мнханлоу. бодданоу. шиншианоу. батоулоу. радославоу. кон-
славоу. константиноу. годеславоу. уръноглавоу . . . . .

Съ това ся прѣкъса въ тѣжъ рѣкописъ исчисление-то на Митрополити-ти и голѣмци-ти въ българско-то царство. Непроница-
ема тайна покрыва дѣла-та имъ. Случайно ся сѫ опазили само и-
мена-та имъ, кои-то можи нѣкогы да сѫ грѣмѣли, нѣ останѣли
незаписаны и въ самий-тѣ источникъ на българскѣ-тѣ историѣ –
въ Византийски-ти лѣтописи. Тыа окъски отъ българскѣ-тѣ ста-
ринѣ толкосъ по многоцѣнни сѫ за насъ защо-то надежда-та за-
да ся открыйтъ по юасни доказателства може да ся осуществи.
Той-зи памятникъ не юе толкосъ важенъ за политическѣ-тѣ Исто-
риѣ на Българиѣ, колко-то за црковниѣ-тѣ историѣ. За поли-
тическѣ-тѣ историѣ на наше-то отечество имамъ богато събрание
отъ Византийски-ти и Германски-ти лѣтописи, а за црковниѣ-тѣ
историѣ нѣмамъ освѣнь скудни гатачки въ тыа лѣтописи и прѣ-
дание. За това, не упускамъ той-зи случай да раскрыемъ нѣкол-
ко историѣ-тѣ на первобытниѣ-тѣ цркви въ Великѣ-тѣ Прѣславѣ,
и да покажемъ причини-ти, кои-то сѫ намѣтили було-то које-то
скрыва отъ насъ всичко, що ся относи до вътрешний-тѣ животъ
на Българиѣ.

Византийско-то съмодръжавие, које-то ся юе силило да прѣ-
чи на гражданственно-то развитие на Българиѣ при Царіа Симеона, „
бѣ налѣгихло съ всичкѣ-тѣ си силѣ на духовно-то нѣйно разви-
тие, като усвои право-то да проважда въ новообрѣщенї-тѣ
странѣ Епископи и црковниослужители отъ Цариградъ. Така юе

было при Бориса, пръваго христианскаго царя въ България. Нѣ скоро Цариградска-та црква изгуби това право, и имена-та на че- тыре-ти Патриархи Прѣславски, кои-то ся сѫ опазили въ памя- тникъ-тъ на българскѫ-тѫ стариинѫ, обіасняващъ ни доста причинж- тѫ на намѣренно или ненамѣренно млѣчание на Византийци-ти. Съ кой начинъ є могла българска-та црквѫ да достигне да си избира Патриар- хы въ Прѣславѣ? Нѣма сумнѣниe, че при Симеона Българска-та дръ- жава є была независима и въ духовно-то отношение отъ цари- градский-тъ патриархский прѣстолъ. Нѣкои си писатели навождатъ на- на тѫкъ мысъль, и безъ да давамъ голѣмѫ вѣрж на извѣстия-та, кои-то сѫ записаны отъ Ликіена¹⁾ и Лъва Амлакиа²⁾ и др. об- ръщами ся къмъ свидѣтелство-то на Царя Йоанна I Асеніа (Кало- Йоанна, Йонникиа, царув. 1196 – 1207), кое-то ся находа въ писмо-то му до Папѣ Иннокентиа III. Въ нѣго ся споменува не само, че български-ты династы отдавна сѫ имали намѣрениe да си избержтъ главъ за духовенство-то, но показаны сѫ и он々ia лица, кои-то сѫ опитовали да ся отдељтъ отъ духовнѫ-тѫ зависи- мость на цариградский-тъ Патриархский прѣстолъ.

» Найдохмы въ книги-ти си, пише Йоанъ I до Папѣ Инно- кентиа III, че пръвый Симеонъ, другый Петъръ, Самуилъ и др. обръ- щали ся сѫ къмъ прѣстолъ-тъ на св. Петра и сѫ приемали отъ нѣго и царско и патриаршеско достойнство³⁾. Отъ това скучно свидѣтелство види ся че отъ Български-ты царие пръвъ Симеонъ

¹⁾ Oriens Chris. t. 41, p 283.

²⁾ Les Allat. Exercit. XY. p. 253.

³⁾ . . . . secundum consuetudinem praedecessorum meorum Imperatorum Bulgarorum et Blancorum (им. Blachorum) Simeonis, Petri et Samuelis progenitorum meorum, et coeterorum omnium Imperatorum Bulgarorum. - Gesta Innocentii III. Изд. Тулуско. t 11 p. 55 MDCXXXV.

замышлявалъ је вече да отдѣли българскѫ-тѫ црквѫ и да ѝ даде главѫ въ лице-то на Патриарха. Кой је билъ той-зи Патриархъ Всебългарский, и гдѣ је билъ святителскии-тъ неговъ прѣстолъ? Напусто ще тръсимъ отговоръ у Византийски-ти писатели а такоже и у Западни-ти лѣтописци. Политика-та на Византийскъ дворъ налагала мъчнаніе на всичко, що ся је относило до животъ и вътрешнѫ-тѫ самостоителностъ на южно-Славянски-ти племена. Причини-ти на такво прѣнебрежениe заключвали ся сѫ въ враждебни-ти отношениe между Българи-ти и Гръци-ти. Постоѧна вражда, долголѣтни и кръвопролитни воини и особито съ царя Симеона бѣхѫ поддъели Гръци-ти, защо-то Симеонъ бѣ приетъ титулъ Царь Българский, и уравни съ това Българиѣ, која-то је отъ давна је била още једно малко никакво княжество, съ Византийскъ колосъ. Гръци-ти не могатъ и до днесъ да простѣятъ Симеону че је усвоилъ царско достоинство, равносилно съ достоинство-то на византийскъ-тъ василевъ. Тѣ не могатъ да допустятъ че на балканскъ-тъ полуостровъ отъ Дунавъ до предѣлъти на старъ Гръциѣ и отъ Адриатическо-то море до стѣни-ти Цареградски, — на това пространство, населено още отъ V. вѣкъ једни Славянски племена, кои-то по прѣданіе-то сѫ принадлежали на В. Р. Империѣ, и које-то Византийски-ти Гръци сѫ считали като собственность на Гръцкѫ-тѫ коронѣ, — може да бѫде и други царь освѣнь Византийскъ-тъ. Като не признавахѫ въ Българиѣ царя могло ли је Гръцко-то, или по правилно, византийско-то духовенство да признае въ иеїкъ Патриарха?

Нѣ това мъчнаніе на Византийци-ти за българскѫ-тѫ црквѫ може да ся доплѣни само съ отечественни памятници, кои-то једни само могатъ да пролѣятъ свѣтъ на тѫкъ тѣмнѫ јепохѫ на Българскѫ-тѫ Іерархиѣ. По горѣ отъ свидѣтелство-то на царственый-тъ писатель видѣхъ ся приписова прѣво-то

желанието да устрои Патриаршеско достоинство въ България. И гдѣ на друго място освѣнь въ Великъ Прѣславъ, столицѫ-тѫ на сило-то българско царство, ю можилъ да бѫде патриаршески-тъ прѣстолъ? Слѣдователно, четыре-ты Прѣславски Патриарха, кои-то ся спомянуважтъ въ Синодикъ-тъ: Леонтий, Димитрий, Сергий, и Григорий, святителствовали сѫ въ Прѣславъ, иъ кога и при какви обстоѧтелства? Обръщамъ ся къмъ политическѫ-тѫ историѣ българскѫ, юдного Бориса нахождамъ мы въ балканскы-ти планини, въ Великъ Прѣславъ, коѧ-то въ Симеоново-то врѣмя гърделиво ю възвишавала свои-ти бойници (прясла а по българско-то правописаніе прѣсло – Прѣслава] надъ брѣгове-ти по между кои-то ся извива рѣка Бичина. Като станѫ столнина на българско-то Царство при Бориса (841 – 927), Прѣслава ся разшири и ся украси при Симеона (888 – 927); На тѫмъ столници ся почудихѫ и Русси-ты, кои-то бѣхѫ дошли съ Святославъ прѣзъ Дунава, въ врѣмя-то на Петра I сына Симеонова (927 – 967)¹⁾. Най напоконъ привзета отъ Йоанна Цимиский при Петрови-ти сынови Бориса и Романа (967 – 971) българска-та столнина като и Цари-ты отъ пръвѫ-тѫ династии, изгубова ся отъ страници-ти на историѣ-тѫ. Останали сѫ само юедини развалини, като безмъвени памятникъ на ветхѫ-тѫ й голѣминѫ. Дори и при възрождението на българско-то царство въ край на XII ст. при Асѣневци ветхата столнина не бѣ подновена, а на нѣйно място, какъ-то ю известно, столица станѫ Трънovo, кой-то и сега още юединъ отъ многонаселенни-ти градове на Европейскѫ-тѫ Турциѣ.

Да сличимъ сега свидѣтелство-то на Йоанна I съ вставлено-то

¹⁾ в. Начяло-то на шесто-то слово въ Шестодневъ-тъ на I. Егзарха, гдѣ-то вкратцѣ ю изобразена хубостъ-та и голѣмина-та на българскѫ-тѫ столници.

Мѣсто въ Синодикъ-тъ на Царія Бориса, въ које-то ся спомену-
вавъ четьре-ты Прѣславски Патриарси. И подирь да приложимъ
това свидѣтелство на врѣмѧ-то въ које-то, какъ-то видѣхмы по го-
рѣ, Велика Прѣслава је могла да има Патриархи, кои-то ся споме-
нувавъ въ Синодикъ-тъ. Устроениe-то на независимо патриарше-
ство въ Блѣгариѣ, које-то ся принисова Симеону, не могло да бѫ-
де по рано, освѣнь кога-то той ся размири съвсѣмъ съ Грыци-ти.
Таia размирица станѫ скоро подирь утврѣдениe-то Симеоново на
Прѣславскій-тъ прѣстолъ 907 год¹). Слѣдователно на това врѣмѧ
можемъ достовѣрно да отнесемъ и избраниe-то на прѣвый-тъ
Всеблѣгарскій Патриархъ Леонтиа. А други-ты троица Патриар-
сы: Димитрий, Сергій и Григорий, то може да ся святителствовали
тѣ или въ послѣдни-ти години на Симеоново-то царуванie или въ
царуванie-то на Петра Симеонова сына (ум. 967 год). И
така отъ 907 год. кога Симеонъ останѫ самовластенъ въ
Блѣгариѣ подирь Борисовѣ-тѣ смрѣть съ кој-то ся прѣ-
къснѣхъ приателски-ти сношениa съ послѣднѣ-тѣ, кои-то
постоianно поддръждаше Борисъ, до 967 год. до Петровѣ-тѣ
смерть въ продлѣженiе на 60 год. Блѣгариа је имала свои
Патриархи, кои-то ся упоменувавъ въ Синодикъ-тъ, и на
кои-то святителскій-тъ прѣстолъ је былъ въ Великѣ Прѣсла-
вѣ. Намъ не сѫ извѣстни тѣхни-ти дѣянiа, кои-то ся относijoтъ
до вѣтрешно-то устройство на блѣгарскѣ-тѣ цркви, и благода-
римъ ся и съ това, че случайно ся сѫ опазили за потомство-то
имена-та кои-то сѫ предадени намъ отъ неизвѣстенъ съставитель
на Синодикъ-тъ на отечественый-тъ нашъ языкъ.

¹) Въ таjкъ годинѣ је умрѣлъ Борисъ, ако и да је управаialъ Симе-
онъ отъ 888 год. и въ првые-ти девять години отношениa-та съ Визан-
тиjем не ся сѫ смущавали съ нищо.

Четыре-ты патриарха Прѣславски, кои-то ся споменувашъ въ Синодикъ-тъ побудихъ ны да прѣставимъ иѣкои си обіаснениа, кои-то ся относишъ до существованиѣ-то тѣхно. Нѣ безъ да ся простирамъ тука въ разіяснениа на послѣдующа-тѣ судбъ на бѣлгарскѣ-тѣ цркви и не можемъ обаче да не споменемъ за Дамиана Епископа Доростолскаго (Силистрийскаго), кой-то ю бывъ и Патриархъ Бѣлгарски подири Григориа, четвртый-тѣ Прѣславскій Патриархъ — . Въ дѣла-та на Бѣлгари-ти съ Грьци-ти смѣсися В. Князъ Святославъ, и това имало ю гыбедни послѣдствиа на бѣлгарско-то Царство. Тыа събытия повече ся относишъ до политическѣ-тѣ Историѣ бѣлгарскѣ. При Петра Симеонова сына поченжло бѣ да ся възвышава Доростолско-то Архіепископство на Дунавъ-тѣ. Прѣви-ти години на царуваніе-то Петрово не прѣдвѣщавахъ мирни отношеніа помежду Бѣлгари и Грьци, и да отклони размиреніе-то Петръ съ Сѣвѣрѣ на Боари-ти рѣши ся да ся сродни съ Романа Леканена и да скрѣпи миръ-тѣ съ Империѣ-тѣ. Въ тыа обстоіателства Доростолскій-тѣ Архіепископъ Даміанъ бѣ познатъ Бѣлгарскій Патриархъ. Въ указатель-тѣ на бѣлгарски-ти Епископи ю казано: Независимый Даміанъ, кой-то ю управлявалъ Бѣлгариѣ нахождаше ся въ Доростолѣ. Той съ заповѣдъ на Императора Романа Леканена позна ся за Патриархъ отъ Императорскій-тѣ Сѣвѣрѣ ¹⁾.

Нѣ съ кой начинъ Доростолскій-тѣ Архіепископъ ю посвященъ за бѣлгарскій Патриархъ, кога-то, какъ-то видѣхмы по горѣ въ Петрово-то царуваніе патриаршеский прѣстолъ ю существувалъ въ В. Прѣславѣ? Това обстоіателство наважда на врѣмя-то

---

¹⁾) Διχιανδς ἐν Δοροστόλῳ τῇ γῇ, Δρῆστρῳ, ἐρ' οἵ καὶ ἡ Βουλγαρία τετίμηται, ἀυθοκέφαλος. οὗτος πατριάρχης, ἀνηγορεύθη παρὰ τῆς βασιλικῆς συγκλήτου, ὅπερον δὲ καθηρέζθη παρὰ τοῦ Ιωάννου τοῦ Τιμιτσῆ. Assem, Calend. Eccles. Univ. t. III. p. 143.

въ које-то је живѣлъ четвртий-тъ В. Прѣславскій Патриархъ Григориј, и ни обяснява повышеніе Дамианово въ Патриархи.

Петръ ся ожени за Марија скоро подирь вступленіе-то си на българскій-тъ прѣстолъ с. р. около 929 год. Подирь скоро Императорскій-тъ Съвѣтъ Цариградскій признава Даміана за Патриархъ. Но ако ся го признали, то не ся го посвятили въ това врѣмя, а посвѣщениe-то му је было прѣди да го признае Цариградскій-тъ дворъ. Нищо не може да биде по юестествено и по просто. Подирь Григориевѣ-тѣ смрть Доростолскій-тъ Архіепископъ Даміанъ бѣ възведенъ на Патриаршескій-тъ прѣстолъ отъ Съборъ-тъ на български-ти Епископи, и като бѣше ся породнилъ Царь-тъ съ Грыцкій-тъ Императоръ и миръ-тъ ся дръжаше, то той-зи патриархъ ся призна и отъ Императорскій-тъ Съвѣтъ, въ това още повече ны увѣряважъ думи-ты: по повѣленію на императора Романа Леканина, кой-то като главно лице које-то је дѣйствовало въ послѣдни-ти воини на Симеона съ Грыци-ти, не желаеше да ся поднови кровопролитиe-то между двѣ-ти дръжави, које-то бѣ обезсилило Империј-тѣ.

С. П - въ.

БЕРАТЬ

на
и внощи ЦАРИГРАДСКАГО ГРЫЦКАГО ПАТРИАРХА.

прѣведе отъ грыцки П. Р. Славейковъ.

и вътори на събраніи въ Цариградъ въ второ засѣданіи во здѣ

сии да съѣхъ възьмутъ съвѣтъ и съвѣтъ оправдатъ съвѣтъ

Споредъ разума на махзаря кого-то имамы прѣдъ очи, и до-
несенные въ Дивана ми Арзухаль съ печаты-тѣ на собраниe-то

митрополитско и на първи-тѣ отъ парода, кои-то живѣхъ и пре-
бываватъ въ Цариградъ защо-то са извѣстни съ увѣдомлениe-то

на Царска-та ми държава, какъ споредъ издаденія ми высокъ у-
казъ, кой-то содержава за да падне Цароградскы-тѣ Грыцки Па-

триархъ (имерекъ) отъ патриаршество-то зарадъ зло-то си правленіe,
и да са избере други вмѣсто него, като са сѣбрали наедно, избра-

ли (имерекъ), кой-то носи въ рѣцѣ-тѣ си настоящая, высокъ Бе-
ратъ, (кому-то сѣтнини-тѣ да но са запечатать на добро) като

можъ опытенъ за поведениe-то му, уменъ, вѣренъ и доволенъ въ
испѣненіe-то на раядски-тѣ длѣжности: и понеже просихъ да

са отнеме Патраиаршество-то отъ (имерекъ) и да са ввѣри на (и-
мерекъ) и да му са даде высокъ бератъ кой-то да содержава шу-

рути-тѣ: За това са приглѣдахъ тетери-тѣ на пископъ-мукатасъ,
кои-то стоятъ въ царска-та ми хазна, отъ кое-то понеже станж

и деркенари (помѣщениe), какъ патриаршество-то Цареградско
съ послѣдующи-тѣ было въ управлениe на (имерекъ) съ высокъ

бератъ соединенъ съ Охридско-то Патриаршество и послѣдующи-
тѣ (принадлежащи-тѣ нему) съ условиѣ и съ съгласie да са да-
ватъ 20,625 гр. ветхо махту, кое-то давала речеица-та Патриар-
шia, и съ царски хатъ и высокъ ферманъ станжало-то приложенiе
отъ 20 год. отъ 12,500 гроша и съ благословено разсужденiе ста-
нжало-то приложенiе отъ $300 \frac{1}{2}$ на гроша и 34 дукати; т. естъ
сичко-то количество на мактуто, кое-то става $33,425 \frac{1}{2}$ гроша и
34 дуката, (по стария обычай) да са даватъ отъ 1-ый Марта по
калеми-тѣ на царска-та ми хазна въ свирниванiе-то на година-та
да са пригледва счетъ-тѣ, и да зема уравненiе-то на счета, при
това отъ речено-то мали-макту количество да са даватъ въ видѣ
на Оджа克ъ 5,560 на временни-тѣ драгомани, кои-то єж на
царскы ми диванъ, и пакъ отъ годишно-то махту, което наченва
отъ Мухарема и ся счита и принадлежи на цароградска-та патрiар-
шiя отъ 90,000 дукати, защо-то и споредъ высоко-то мое ирадѣ
отъ мѣсецъ Марта на 1251 год. 65,940 дукати са отрѣдихъ за
иждивенiе на редифъ аскери мансури (побѣдителна) да са четжтѣ
на хазне мансури, а наричани-тѣ ирсалiе и останжли-тѣ 24,060
дукати отъ една-та година на друга-та да са четжтѣ на царска-
та ми хазна, да са плащать по обычаяу калемиета-та, и въ свир-
шанiе-то на година-та, като са види счетъ-тѣ да са зема и урав-
ненiе-то му: Еще же словомъ на послѣдующа-та на Ипекска-та
патрiаршiя годишно-то мали-макту 163,000 дукати да са даватъ
на царска-та ми хазна, да са плащать по обикновенни-тѣ мѣста
на калимiета-та, и въ свиршенiе-то на година-та като са види
счетъ-тѣ, да са зема уравненiе-то му: заради това да бы са из-
далъ высокъ бератъ по издадено-то ми высоко опредѣленiе да-
вамъ на 8го Реджепа на 1251 год. настоящая високъ бератъ, и
узаконявамъ, опредѣленный на гръцкыя народъ патрiархъ цароград-
ески (имрк) вместо речеиныхъ (имрк) (комуто сѣтнины-тѣ дано быха)

са запечатали на добро) да владѣе и да управя тождеврѣменно присоединении-тѣ во врѣмѧ-то на преждебывшаго патріарха речени патріарши да гледа и да развожда съ митрополити-тѣ дѣла-та си, и богослуженіе-то си; да не пада отъ патріаршество-то си безъ вина нито чрезъ прѣстояніе да са произвожда другы: и ако бы нѣкогашь нѣкой патріархъ поискалъ да приложи или да даде пари, да не са слуша и понеже са сохранява дѣто е потрѣбно кайдъ, кой-то казва, какъ прѣдъ нѣколко врѣме са издале высокъ указъ, кой-то поставя патріарси-тѣ пълномочни въ расположение на дѣла-та си согласно съ митрополи-тѣ кои-то пребываватъ въ Цариградѣ. Никога патріарси-тѣ да не бы дѣйствовали ни една черта безъ собраніе-то на митрополити-тѣ, най малко-то движение, кое-то бы было противно на высокия указъ, защо-то и ако нѣкога осиромаше патріаршия-та, останаъ обычай да става патріархъ споредъ богослужителни-тѣ имъ обычай, отъ тѣхъ составъ съ синхожденіе-то на пребывающи-тѣ изначало въ Цариградѣ митрополити, Ираклійский Кизику, Никомидійский Никейский, Халкидонскій заради това отъ нынѣ пнататьѣ да не са озлобляватъ противу высокыатъ указъ подъ патріаршеска-та и митрополитска-та власть церкви-тѣ и монастыри-тѣ безъ высочайшій фирмансъ съ намѣреніемъ буюрлти и тефтиши: Да не имъ досаждать ехліорфи-тѣ никакъ, нито да гы глубяватъ но да сѫ както изначало въ тѣхна-та власть по стари-тѣ имъ шурuti: и както исперво е былъ обычай патріаршество-то Константинополеско съ послѣдующи-тѣ, и епархіи-тѣ:

Кесарійска	антиохійска
Ефесска	мізіаполійска
Ираклійска	гезіонская
Русчуска	місіонская
Каліополска	лонготонская
Миріофитска	місіонская

Сирулойска	блуджевская
Кизійска	блуджевская
Никомидійска	блуджевская
Никейска	блуджевская
Халкидонска	блуджевская
Метронъ	блуджевская

- Дерконъ
Халдаларъ
Солунска
Китроска
Кампанийска
Платамонска
Сервийска
Догранска
Петраска
Ардамерийска
Іерисовска
Търновска
Чирменска
Ловченска
Шумиенска
Адріанополска
Амасийска
Бруспенска
Новокесарийска
Иконийска
Верийска
Аталайска
Атинейска
Талантийска
Скирска
Салонска
Критска
Трапезунтска
Лариска
Трикалайска
Молдавска
Унгровлахийска
Артска
Навпакска
Филиппополска
Родийска
Сѣрска
Драмска
Зихненска
Смирненска
Митилинска
Іоанинска
Халепска
Дидимотийска
Антигреска
Филаделфийка
Писидийска
Меленинска
Медимненска
Наксийска
Месимврийска
Видинска
Дристерска
Ерейска
Софийска
Мидийска
Визийска
Анхіалска
Варненска
Прѣславска
Гюмюрджинска или
Макринийска
Силиврийска
Тозополска
Созополска
Ксандроска
Волска
Димитriadска
Хютска
Лимноска
Імвроска
Коринтска
Монемвасийска
Палеопъ
Патронъ
Намавритска
Месистрасъ
Оленска
Христополска
Новоглійска

Ленчій-Ганосъ	Пагоніатска
Санторинска	Гревенска
Еласонска	Левкадска
Самоска	Елаклісійска
Пріонеска	Ревендінска
Хіоска	Кефалійска
Фанарійска	Аковонска
Халдейска	Зарнатска
Тиноска	Гастунска
Мезитараси	Анхіалска
Касандрійска	Нишавска
Мілска	Андраполска
Сифніска	Берковска
Адрійска	Триполічатска
Елінска	

Еще и прѣждебывши-тѣ епархіи въ берата на Епекска-та патріаршія, нынѣ же приложени на патріаршество-то гръц. Константинополско :

Дупничанска	Коджанска
Разложска	Чосненска
Ехтиманска	Раджигерь
Самоковска	Саракинъ
Влариска	Травникъ
Ерцевовска	Ени-пазарь
Патигезугуръ	Ени-Варушъ
Касата	Перганица
Курли	Ладедникъ
Уркюпска	Митровска
Скопска	Пеланджиска
Варнинска	Ех-биръ-тимаръ
Егрипаланка	Ермандраска
Калканделенъ	Кацига
Нишска	Хисарджикъ
Аладжа-Иссаръ	Карадага
Росовска	Пиреполи
Кюкизлики	Таслица
Радомири	Мейдани
Кюстендилска	Іасова
Четипъ	Велова
Кратовска	Зворникъ-казаа

Соколъ
Узич (Ужичъ)
Нахія Долакюрда
Мецованж
Церкви на санджака бос-

ненски и Лисерсикійски,
Бѣлградски, Сиренски, Пур-
зарійски, Новаски, Преспа,
Прищински, Якова,

и прежде бывши — тѣ въ берата на Охридско-то патріаршество епархіи:

Пелагонска	Вениджа
Прилѣпска	Пелесхе
Кюприлійска	Кюприджа
Текюсъ	Хугіяръ
Радостинска	Калонія
Струмниска	Исчуяръ
Тюрица	Премете
Варапъдъ	Тепеделенъ
Боиміе	Бѣлградъ
Кюкели	Малекащи
Яниджа	Незаніе
Вардаръ съ церкви-тѣ	Карабунаръ
Валлата	Авлонъ
Нахія Исланца и	Сита
Карацова овасж	Елбасанъ
Старова	Кавага
Флорина	Дурацо
Джума	Тиранъ
Егрибуджакъ	Левронъ
Касторійска	Кирцова
Хурпища	Прѣща
Населецъ	Демиръ
Сисанъ	Хисаръ
Карина	Латинска

и други-тѣ да са знаїжть подъ Патріашество-то Константинопол-
ско; Кои-то са намѣрватъ подъ тыя Епархіи Митрополити, Архиє-
пископи, Епископи, Игумени, Калугери Калугерки отъ својатъ Со-
ставъ (система) за да могжатъ да ся отговарятъ на Вакуфи-тѣ, до-
вици-тѣ и на Сирачита-та много-то голѣми борчови издадеса и
Ферманъ высокъ, станж каидъ на пископъ-калеми и са написа на
Бераты-тѣ имъ, и защо-то събраниe-то съ махзари а Патріархъ-

тъ съсъ своя подпечатанъ Арзухалъ молихъ са да стане повелѣніе за да стане каидъ и да са напише този подлогъ въ бераты-тѣ имъ. И съдѣствено издадеся высокъ указъ, и това прѣложеніе са помѣсти и написа дѣто трѣбва, зато не трѣба никакъ никой никога да дерзне и да направи нѣщо противу высокыятъ указъ нито една черта: и защо-то станѫ мусаде (добро по снисхожденіе) да са дѣйствовать тѣхни-тѣ богослужителни обичии, какъ-то са были испрѣво, за това реченый (имрк) непоколебимо нынѣ настаненъ патріархъ за соображеніе-то на стары-тѣ обичии и правила ще располага патриаршество-то по стары-тѣ шуруты (законы) ще управѣж съ реченни-ти митрополити политическо-тѣ дѣла и богослужителни-тѣ и той ще е както изначала остало, полномощенъ и непоколебимъ на патріаршество-то Цареградско и на приложенни-тѣ нему, и понеже отхожденіе-то отъ царствущїй този градъ и за-вращеніе-то въ него на митрополити-тѣ изначала стои въ рѣцѣ на Патріарха, и на присутствующе-то собраніе, не трѣбва да ся еви никогда отъ никого ни наймалко на това сопротивление. Ако изна-чяла е невозбранено на патріарси-тѣ на митрополити-тѣ и на други отъ состава на попови-тѣ да четжтъ безъ икони въ кѣща-та си Благовѣстie-то; но защо-то съ намѣреніе и причина пары да зематъ правители-тѣ досаждатъ, и извинующеся думатъ че вѣй въ мюлкови-тѣ си, въ кѣщія-та си и гостинницы-тѣ си служите, че-тете (евангелie), кандила качите, свѣщи палите, прѣстоли составя-те и столове, кадите, жезълъ държите и проч. И за да не досаж-датъ отъ сега на татъкъ за това Мирмирани-тѣ, забити-тѣ и Єхлі-орфи-тѣ противу шерія-та (правдина-та) и неправедно и прѣдва-ривше дѣто трѣбва, станѫ каидъ и са обѣ съ высокъ указъ въ шуруты-тѣ на берата имъ. И сѣки христуїански народъ, житель, прѣселникъ, да познавжтъ реченаго патріарха надъ глава-та си да иматъ прибѣжище при патріарха споредъ случай на..... тѣ

имъ дѣла; кои-то принадлежатъ патріарху, да не пристаіпватъ бла-
гочинны-тѣ му словеса и да му са покорявжтъ споредъ вѣрж-тѣ
си. Патріарщество-то съ принадлежащи-тѣ, изначала како ся е
разлагало и управляло така ще са управя и отъ нынѣ на татѣкъ
патріархъ-тѣ ще располага дѣла-та имъ и богослуженіе-то имъ,
съ реченны-тѣ митрополити отъ происходими-тѣ русуми (узаконен-
ни приходы) кои-то сѫ длѣжни годишно отъ патріарщество-то имъ
да са даватъ съ благословно различіе и съ ново-то приложеніе.
Макту и съ Муафіетъ бедели (измѣна на несвршаніе-то или мафъ
простъ) на реченни-тѣ мънастыри и на драгоманскыятъ удѣлъклѣкъ
ца царскыятъ ми диванъ, да са даватъ годишно на 4 таксыти, а
на Испекско-то и Охридско-то патріарщество Мали макту съ кале-
міе-то да са дава годишно отъ 1. Мухаремъ на хазна-та ми, и
на хазна-та на манушры-тѣ а за уреченни-тѣ и опредѣленни-тѣ
капухарджи теклифъ аваетини (издержки на порта-та кои-то са
даватъ сѣка година) и аваести (обыкновенно даваніе) на калеми-тѣ
никой повече да не ище нито да досажда на патріашески-тѣ ра-
боти, кои-то управя и съсъ съгласіе-то на митрополити-тѣ вѣрши
черковны-тѣ си работы, никой да не насиля противу шурuti-тѣ
на берата, нито да смущава монастыри-тѣ кои-то са намѣрватъ
изначала въ царска-та ми дѣржава, и церкви-тѣ и безъ указъ ни-
кой да не бы могълъ да гы отчужди отъ рѣцѣ-тѣ имъ, и кога са
подновявжтъ на първы-тѣ имъ основанія съ позволеніе на Шерія-
та (на сѫдница-та) никой да са не смѣся. Безъ патріашески и
митрополитски подпечатанъ Арзухалъ, Митрополія, Архіепископія и
Епископія никога да са недава, нито пакъ съ другы способъ, отъ
другого да са владѣе, въ сопряженіе и распряженіе на Восточны-
тѣ христіяни раи, освѣнъ Патріарха и опредѣленни-тѣ Епитропи
Негови никой между тѣхъ да са цевмѣкva: Ако нѣкога безъ по-
зволеніе-то патріашеско или на Епитропи-тѣ, или попъ сопряже-

сопружество противу закона имъ и ако бы станъло нужда да ся накажи никой да не ся несмѣся: въ сопряженіе или распраженіе или на другы-тѣ имъ работи или кога двама раи иматъ помежду си давиѣж, дѣлженъ е патріархъ-тѣ и опредѣленны-тѣ отъ него съ высокъ Бератъ, Митрополити, Архіепископи Епископи и Епитропи да са смесять щото, споредъ нужда-та ако бы и клетва да по-трѣба да са даде съ причина да ся согласятъ и да испытать различія-та, или афоризмо за да ся накажіятъ, Кадїи, Наипи и други та-квици да ся не смѣсятъ противу ветхи-тѣ имъ обичаи, нито да мо-гятъ да глубяватъ безъ соизволеніе и позволеніе-то на патріарха, на митрополиты-тѣ и на епитропи-тѣ имъ, попови подъ нихна-та власть да дерзаіятъ да сопрягавжтъ сопружество непозволено отъ закомона имъ, и защо-то споредъ закона имъ распраженіе и жена връхъ жена да ся зема не имъ простено, освѣнъ кога единий у-мрѣ, и тогази може слѣдователно до троебрачіе да са простираѣтъ и повече-то е противно на вѣра-та и не само не ще имъ са дава позволеніе, но ще са наказватъ такови слободно понеже и на со-праженны-тѣ незаконно не са дава (възбраненно е) да влѣзватъ въ церквѣ и подирь прѣставленіе-то имъ даже да гы невносятъ. Кадїи, Наипи, забити, и други силни да не могятъ да принужда-ватъ попови-тѣ за да бы опѣвали и погрѣбвали тѣла-тѣ имъ. Уми-рающи-тѣ отъ Митрополити, Архіепископи и Епископи, попове, калугери калугерки и други отъ христіене-тѣ, ако бы нѣкога на споредъ вѣра-та си да оставятъ на черковы-тѣ на сиромаси-тѣ, на патріархія-та на митрополити, Архіепископи, Епископи завѣтъ-тѣ имъ да има сила по правила-та на закона имъ и за това да бѫдатъ пріемлени и отъ шерія-то за свидѣтели и христіани.

Ако бы нѣкои си христіяни на живота си оставили нѣкое ко-личество на патр., архіеп. и епис. церква и други такива подирь смирѣ-та имъ да ся зема съ шерія-та отъ наследници-тѣ имъ. На-

речении-тѣ парусія, продесиць, русумія (обыкновенни милостиини) на мѣже-то и на жени-тѣ да са зема тагожде съ сила-та на шерія-та отъ наслѣдници-тѣ. Кога иѣкои си отъ рая-та оставятъ третя-та часть отъ имота си на черква, монастырь патріар. архіеп. епис. съ позволеніе-то на шерія-та да са земать отъ наслѣдници-тѣ имъ. Ако бы иѣкои отъ патр. архіепис. епис. митр. игум. поп. калуг. и кал-ки да са яви прѣстѣлникъ на вѣра-та си или бы наказанъ по закона имъ отъ патр. и отъ собраніе-то на митропол. никой да не ся смѣся: въ заточеніе и опредѣленіе по закона имъ попови отъ вѣнъ никой да не насиля, ни да досажда, ако бы иѣкои исподѣли и опредѣленни достойнства митропол. архіеп. епис. таожде калугери и игумени съ изволеніе-то патріаршеско или митрополитско, или вмѣсто умирающи-тѣ по закона имъ да са опредѣляватъ достойни митрополити арх. епис. и игум. пакъ съсъ соизволеніе-то и избраніе-то на реченыи-тѣ митрополиты като са даде на державно-то ми царство подпечатанъ арзухаль съ печата на кешишхане-то, и като са плати на царска-та хазна уреченный пешкеш (даръ) да са издаде высокъ бератъ за да въспріемѧтъ и да владѣїтъ митрополі-тѣ арх. и епис. ще са издаде нашъ високъ указъ за да не дерзне иѣкой съ молба и ходатайство да досажда и на сила думающъ » направи тогози калугера митр. арх. или епис. кои-то са намѣрватъ подъ патріарха по епархіи-тѣ митрополити арх. и епис. или да станютъ азилъ и да ся пратятъ въ заточеніе или просто зло-то имъ обхожденіе са яви отъ попови-тѣ кади-тѣ наипи-тѣ или ще са яви противу него жалба безъ испытаніе и увѣдомленіе патріархово и на собраніе-то митрополиг-ско и ако послучаю са яви отъ понапрѣдъ или отпослѣ фирмата издаденъ да нема сила: ако бы са явило иѣкога арзи (изложеніе възносително) и илямъ (решеніе сѫдилищно) щото послѣдующи-гъ патріархіи Ипекъ и Охридъ или една митрополія да са отнеме отъ

кишишхане-то и другому да са даде, никакъ да са не въспріема, Но защо-то станж каандъ дѣто трѣбва, и са изладе высоко повелѣніе съ хатъ, кой-те повелѣва да са опази реченныя низамъ (редъ) съ сичка-та си сила да не бы станжало нѣкога ни най малко-то движение противу царскыя хатъ.

Ако бы ся случила нѣкоя давія (сѫдба) нѣкога върху патріарси-тѣ, митрополити-тѣ, архіепископи-тѣ, епископи-тѣ и епітропи-тѣ и на тѣхни-тѣ човѣци, коя-то да са относи на шерія-та да не можатъ да ся сѫдятъ на друго място, освѣнь въ царскыя ми диванъ.

Никой никога да не принуждава христіанина да са изневѣри отъ вѣра-та си.

Патріаршески-тѣ слугы, кои-то ще са состоятъ отъ 15 человѣци съ капу-kehая-та му да не са одолжаватъ съ хараби, авариси (ангари, меджіи) и текялуфи (даждія).

Колко-то за Ипекскыя и Охридскыя патріархъ, дѣто иматъ отдавно написано въ бераты-тѣ си на Ипекскыя седемъ слугы, а на Охридскыя единадесетъ да бѫдатъ свободни отъ хараби, авариси и текялуфи: и защо-то тѣзи патріаршества са приложихъ на Константинополскыя патріархъ, и шурuti-тѣ имъ са съдѣржатъ въ берата на него патріаршество (Константинополско-то): заради това по старыя обычай сички-тѣ речени слугы ще останжатъ вынѣги свободни отъ хараби, авариси и текялуфи.

Колко-то стока иматъ черкви-тѣ и патріаршія-та, градини, лозія, чифлици, ливади, панигири, мънастыри агасмы, воденици и подобни-тѣ тѣмъ кѫщія, дюгени, и колко-то вакъфи на други-тѣ черкви, стока и добытъкъ да не имъ досажда никой, по както си е изѣначала останжало обычай да са владѣйтъ и да са управляватъ.

Ако бы нѣкога нѣкой патріархъ да са яви спорелъ стари-тѣ правила, че има да зема годишни русумати на патріаршія-та отъ

иѣкой митрополитъ, арх. епис. калуг. игум., или отъ кого да другого рая, на кое да е мѣсто, да му са дава фирмантъ, и споредъ него, помѣстни-тѣ сѫдницы съ сила-та на шерія-та да давать рѣкопомощи на епитропи-тѣ кои-то той испрати посрѣдъ тах-сила (сбираніе) съ писма отъ него (патріарха) и съ писма отъ собраніе-то митрополитско и да имъ са алвердисватъ (зематъ и даджть) дѣлжни-тѣ русуми.

Рай-тѣ кои-то са намѣрватъ подъ (власть) на грѣцкыя патріархъ, колко-то са дѣлжни да плащать годишнина, русумати и мирія-та, мылостыня, панагири, русумати на сопружество, мѣнастыри, и колко-то другы патріаршески произведенія (доходы) споредъ какъ-то е изначала останжало обычай да са алвердисватъ на патріарси-тѣ безъ рѣчъ.

Опредѣлявани-тѣ отъ патріарха Епитропы за събираніе-то на мирійски-тѣ русуматы и тѣхни-тѣ човѣци и҃хътъ водїхъ съ себѣ си и калаузи (водители, ясакчи, проводники), кои-то имать воля да са предрѣшихъ или да мѣнятъ дѣлхи-тѣ си (тебдиль да станжть) за да проминуватъ сѣкадѣ безопасно, и да бѣдѣтъ вооружени за да са бранятъ и отбѣгватъ отъ нападенія и да пазятъ живота си: а Миримирани-тѣ, Мириливи-тѣ, войводи-тѣ, Субаши-тѣ и Ехміерфи-тѣ да не имъ досаждатъ, нито да имъ искать Аваєти и хадиета, противу шерія-та.

Дѣто ся даватъ отъ патріарха и отъ събраніе-то митрополитско заради Мири - Макту тимисуци на митрополити, Архіепископи и Епископи да имѣтъ силѣ и споредъ старый редъ да не става отвѣнѣ ни най мало досажденіе:

Ако бы иѣкогы иѣкой митроролитъ или архіепископъ да иѣма готови пари да наброи за Русумъ Мири, и на мѣсто пары ако бы давалъ кумаши и другы тѣквизи иѣща, Епитрони-тѣ и човѣци-тѣ кои-то ще носятъ тѣзи иѣща за да гы прѣдаватъ, Емини-тѣ (Гюм-

рюкчи-тѣ) да не имъ досаждать нишо, да имъ не ищжть Бачь, Гюмрюкъ, хидае, аваєти или друго какво да е, но да бжджть свободни и по минзили-тѣ по пжтища-та и по скелы-ти, за колко-то бы гроша вещи и да носять.

Виноградни Максули (произведенія), кои-то принадлежать Патріарху, давани отъ христіаніи-тѣ за мылостыня, мжсть (шара) медъ и друго какво и да бжде, човѣци-тѣ имъ кога прѣносватъ тѣзи нѣща по скели-тѣ и по порты-тѣ, да имъ не досаждать Емини-тѣ ни съ наймалка прозба за гюмрюкъ

Годишній-тѣ Мири-русумати, зарари, касабаё, просія, грошови, Маслосветъ, водосветъ панагыри, отъ старо врѣме давани-тѣ русумы на първо второ и трѣте вѣнчило, и другы-тѣ патріаршески, митрополитески, Архіепископески и Епископески, Игumenески, попски и мирески да имъ са алвердисватъ отъ сѣка кѣща по 12 (дванай-сеть) аспри (дукатца) и отъ сѣки попъ по една желтица за патріаршія-та и пакъ годишно отъ сѣка кѣща по 12 аспри и отъ сѣки попъ по една жълтица за митрополита, или Архіепископа или Епископа да имъ са алвердисватъ.

Нѣкои отъ поддани-тѣ дѣто даватъ по старъ обычай найѣсто Мири-русумати жито, дѣревено масло колко-то са събыра кога гы приема Патріархъ-тѣ или Митрополитъ-тѣ или тѣхни-тѣ Епитропи да са незема отъ тѣхъ расумъ, гюмрюкъ, бачъ, и другы таквизи.

Емватици-тѣ на черквы-тѣ и на мѣста-та имъ: и дрѣги тврѣдѣ малко русумати, и сички-тѣ имъ произведенія кога са събиржть отъ Патріарси-тѣ, Епитропи-тѣ като мпрія споредъ стари-тѣ обичаи понеже са смѣсять насила, щото нѣкои поддании като дойде врѣме да са бере Мали-Мири зематъ си жени-тѣ и дѣца-та и са пажжатъ въ една кѣща думающе » въ берата Ви пише да земате отъ вѣзъ кѣща русумати-мири, а ный смы сега въ една кѣща » за да са неизвинявать и да са непротивятъ нито да вредятъ мирія-та нѣкой

силни, сирѣчъ като Заими и Тимарь Сахиплери, живуще въ кази-тѣ, касабы-тѣ и селата, кои-то са обьематъ въ патріаршескыя берать, и искать да прѣставятъ на подданинн-тѣ, кои-то са намѣрватъ по чефлицы-тѣ, кашли-тѣ и села-та че ужъ тіи имъ сѫ кехай, чело-вѣцы, и ратаи тѣхни да неправятъ обидж на Мирійски-тѣ русумати.

На умирающи-тѣ Митрополити, Арх. Епис. Игум. калуг. и ка-
лугерки, какъ-то отъ пары и отъ вещы, коне и какво-то друго
да бы имѣли, кога-то ще гы пріема Патріархъ-тѣ или митрополи-
ти-тѣ за мирія, ако и да е шуруть Бейтимаджіи-тѣ (определени-
тѣ надъ безнаслѣденни покойницы) касжми-тѣ (кои-то раздѣ-
лять имѣніе-то на законни-тѣ наслѣдницы) Мютевели-тѣ, воеводи,
субаши, человѣци-тѣ имъ и другы да са ненамѣсватъ и да не каз-
вать; »бейтималь частно и общо е писано въ царскыя Тефтери и
на настъ определенъ» и защо-то прѣди нѣколко дена дади са съ
царски Хатъ новъ Низам и шурути, щото кога умирающій не бы
наслѣдникъ да му са земи стока-та Мирія, и кога има наслѣдникъ
че да остави отъ пари или отъ друга стока да не гуждатъ рѣкѣ
на тѣхъ, ще са дѣйствова низмѣнямо новая шуруть кой-то е о-
пределенъ за тѣхъ.

Митрополити, Архіепископи и други калугери кои-то нещѣтъ
да даджть русуматъ миріи ако бы са наказали отъ Патріарха по
закона си съ вѣдомость-та, и чрезъ митрополити-тѣ или да имъ
обрѣснѣтъ брада-та, или да гы извадятъ отъ служба-та имъ, и са
определѣлять другы на мѣсто-то имъ никой да не дерзне да са на-
мѣси на тѣхни-тѣ работи.

Нѣкой си подданин що имѣтъ намѣреніе да са сопрягать що
закона си, ако бы са случило да прибѣгнѣтъ при другы да гы не-
сопрягаватъ.

Нѣкои си силни противу закона имъ, сирѣчъ »сопряжи
тѣзи женѣ съ того подданника и ще го прѣдлага, да

не насилятъ попови-тѣ имъ, нито да досаждатъ на патріарха или на митрополити-тѣ, сирѣчъ » извади тогози попа отъ черква-та и намѣсти оногози думающе, да гы не принуждавжть нито да са мѣсятъ или да вѣспыратъ проваждани-тѣ, споредъ закона имъ афоризна съ намѣреніе да накажжть и да оцѣломудрятъ рая-та.

Нѣкои си калугери оставивше миръ и свѣтовни-тѣ въ него да не ходятъ дѣто щѫтъ, и ако бы нѣкога проводени или отъ Патріарха или отъ Митрополита въ монастыри-тѣ дѣто сѫ быле отъ найнапредъ, никой да са несмѣя нито да гы принуждава.

Ако бы нѣкога отъ другы-тѣ патріарси дошелъ въ Цариградъ за да са управи и дореди работи-тѣ си чрезъ Патріарха и собра-ніе-та Митрополитско ще си види работи-тѣ съ позволеніе.

Ако бы нѣкога станѫло нужда споредъ шерія-та да са задѣржи и да са запрѣтъ нѣкога митрополитъ или попъ таковый да са запира посредствомъ Патріарха.

Нѣкои калугери, кои-то нѣматъ Церкви или мѣнѣстыри и кои-то ходять отъ мѣсто на мѣсто и ставать соблазнь ще са наказватъ отъ патріарха и отъ митрополити-тѣ, и ще са пращать на монастыри-тѣ, дѣто сѫ изнайнапрѣдъ били: ако бы нѣкога черковни или монастирски Епитропы усвоили приключенны-тѣ максулати (плодове) да имъ са вижда хесана, отъ патріаршеска и митрополитска стра-на, да са дѣйствува дѣто трѣбва и дѣто прилича и никой да не са смѣя.

На митрополити, Арх. и Епископи кои-то сѫ подъ Патріархова рѣкъ да не имъ досаждатъ Ехлюрфи-тѣ и другы, кога си со-бѣржтъ мали-мириси защо-то са обиждатъ: шуруть-тѣ за тѣхъ ще е написанъ въ берата имъ за да са истрѣбва всяка обида и на-силие.

Арзухали-тѣ Патріаршески и джамаатски кои-то сѫ подпечя-тани съ печата на Кешишхането да иматъ подтвердиленї-тѣ си

силј, и кога-то са обеви нѣшо кое-то принадлѣжи на закона имъ да имъ става мусааде за прѣложеније-то.

Никой да не досажда на патріарха за жезла ћо носи въ рапцѣ-тѣ си, нито противу старыј редъ да са мѣси нѣкой въ работы-тѣ му.

Никой да не досажда на патрика съ намѣреніе да му стане служитељ или ... ието да го принуждава — Ако бы нѣкога че патрикѣ-тѣ или митрополити-тѣ като нематъ нужда за слугы и за служитељи да гы ненасиљя нѣкой да прїематъ.

Патріархѣ-тѣ ще е непоколебимъ и полномощенъ въ управление-то на патріаршество-то и на принадлежащи-тѣ нему, съ соизволеніе-то на митрополитско-то собраније безъ да дерзне нѣкой други отъ странж да са смѣси или да досади нѣкакъ.

ТАКА ТРѢБА ДА Е ЗНАЙНО ВСѢМЪ И ДА СА ПОКОРЯВАТЬ НА СВЕЧЕННЫЙ ЗНАКЪ (тура-та).

ИЗДАДЕСЯ ПО ШАБАНЪ НА ГОДИНА-ТА (...)

БЪЛГАРСКИ НАРОДНИ ПѢСНИ

записани

отъ

ГЕОРГИЯ ТЕОХАРОВА.

IV

Майка Стояну думаше:
Стояне Сыно Стояне,
Майка тя не е пытала,
Сега девята година
Какъ лѣжишь сынко, та болиши;
Девять постели изгнои,
И деветь шари въглавници
Майка щж тя заведе,
На старъ монастырь,
При Духовникъ исповядा.
Като на Духовникъ отишла,
Старъ ся монастырь затвори,
Отъ Стоянови грѣхове
И тѣ ся назадъ врънжли.
Майка Стоину думаше:
Гряхъ ни гряхъ майко, срамъ ни срамъ,
Зиайшь-ли мале повнишь ли,
Кога бѣхме въ Влашко,
Бре девяттина дружина,
Че ни овце-ты измряхъ,
И мы си майко оставхме,
Съ едны голи тояги,
Единъ ся другы пытахме:
Дружина вярина говорна,
На какъвъ кярецъ да идемъ,
Че ци овце-ты измряхъ.
Азе имъ рѣкохъ: дружина;
Айде-ти холанъ дружина,
Айде хайдути да станимъ,
АЗъ щж вы стана Воевода.
Та че си холанъ тръгнахме,
Минахме горѣ зеленж,
На стахме поле широко,

Връвѣхие что връвѣхме,
Срѣща ны свадба голѣма,
Мы свадбѣ-тѣ запряхме,
Прѣдъ свадбѣ-тѣ си сѣдахме.
Кумове ны черпяж,
А момени ны дарихж:
Кому по педнаждѣ, кому по дваждѣ,
А на мене ни Веднаждѣ.
Трѣгнахме да си заминемъ,
Дружина ми ся присмяхж:
Язжкъ ты холанъ стояне,
За твоє-то младо Воеводство,
Кога тѣбѣ нито дарихж,
Дарихж ни почерпихж.
Мене ми жалба остана,
Чи ся назадъ поврънахж,
Извадихж сабіж френгийж,
Та ся на лѣво за врѣтяхж,
Га ся на дѣсно обрѣнахж,
Остали что ся оставали
— Булка-та и младоженекъ-та,
И азъ гы хванахж за рѣка ,
Чи гы поведохъ заведохъ,
Вѣ голѣмж горж Зеленж,
Дѣто ми птичка непѣе,
Камо ли человѣкъ да ходи.
Отъ два гы бука оврѣзахж,
Съ очи да ся глѣдать ,
Съ уста да не хортутвать,
Та че гы тамъ-ка оставихж,
Малко сме много ходили,
Кога ся мале врѣнахме,
Мене ми дошло на умъ,
Да ида да гы отврѣжа.
Кога си тамъ-ка отидохъ,
До дѣвѣ си Лози израсли,
Съ врѣхове-ти си ся сѣбрали
Сѣбрали та ся упели
И хубадж рожбѣ родили
Посегнахж до си откѣсна,
То ми ся мале невадади,
И азъ ся люто расрѣдихж,
Извадихж сабіж френгийж,
Та си Лози-ты прѣсекохъ.
Като гы мале сѣчахж,
Ясна ма крѣвъ Залава ,
Тогасъ ся майко оплашихж,
Та лѣжахж девять години.

Майка Стояну думаше:
Стояне сынко Стояне,
Девять си годинъ ты лѣжалъ,
И още девять да лѣжишь,
Девять постелки да изгнешь,
И девять шери вѣглавни,
Че тя си бѣше Сестраты,
Сестраты холанъ маріика,

V

Научила ми ся майко льо,
Една ми мѣчкѣ щрвницѣ,
Щрвница мѣчка крвница,
Чи изяла до девять чифтабиволе,
Още и десять мали волове,
И едих ми кравж яловіж.
Събрали ми ся отбрали,
Отъ три ми села по триста,
Нели ся девять стотини ?,
Та си отивать, отивать,
Да трьать юнакъ надъ юнака,
Врвели что ся врвели
Срѣща имъ иди младъ стоянъ,
Младъ стоянъ младо юначе,
Тѣ стояну думах.
Стояне младо юначе,
Нѣчто щемъ да тя пытаме,
Чуешь-ли холанъ стояне,
Чуешь-ли холанъ знаешь-ли,
Дѣ има юнакъ надъ юнака,
Съ мѣчкѣ-тѣ да ся побори,
Съ тмѣкѣ мѣчкѣ щрвницѣ,
Щрвница мѣчка крвница,
Стоянъ имъ холамъ думаше:
Ой, ми вазе дружина!
Дружина девять стотины,
Азъ съмъ юнакъ надъ юнака,
Яла съмъ още мънечкѣ,
Мънечкѣ онзе дребничкѣ,
Не смѣж да ся искажиж,
Искажа и да ся боріж,
Яла я сега щж дойдѣ,
Съ мѣчкѣ-тѣ да ся побора,
Тѣ стояну думах:
Стояне младо юначе,
Ако на мѣчкѣ на віешь,

На віешь да іж убіешь,
Ще ты подаримъ подаримъ;
До девять чифта биволе,
И едни мали Волове
И трьи ми крави яловы.
Чи си отиде младъ Стоянъ,
Мѣчк-та ревна връзъ Стояна;
Чи съ стояна ся улови.
Като Стояна хващаще,
Чѣрни ми кръзви течахъ,
Отъ Стоянови кокъле.
Като іж стоянъ хващаще
Чѣрни парцали мѣкинеше,
На мѣчкѣ-тѣ отъ ялѣци-ты;
Малко ся много борихъ,
Три дни ми до три нощи,
Стоянъ ся люто расръди,
Та си мѣчкѣ-тѣ приграби;
Та іж въ земікѣ-тѣ удари,
И си въ земікѣ-тѣ потына;
Малко ми много отиде
Доръ девять педи въ земікѣ-тѣ.

Х О Р О В О Д Н И Й .

I

Охъ сиди Станкѣ сиди Станкѣ
Въ равнѣ зеленѣ Градинкѣ 2
Бѣ Грѣдинкѣ подъ жлѣтѣ латинкѣ,
Подъ Латинкѣ подъ зеленѣ долікѣ;
Сиди станкѣ на бяль мермеръ камъкѣ
И си рони ситны дребны слѣзы.
Отговарїкъ хубавъ бяль станкѣ;
Ахъ, земните ма хврьлете ма
Отвѣдъ бяль Дунава.
Дѣто надне моікѣ-тѣ тынкѣ спагѣ ,
Тамъ да никни сивѣ дятеликѣ;
Дѣто слете моікѣ-тѣ честѣ косикѣ,
Тамъ да стани голѣмажкорікѣ.
Дѣто истичатъ мои-ты чѣрни очи,
Тамъ да изврѣть два студы кладицї;
Тамъ да ходять, тамъ да пасять
Бре царскы-ты Атобе
Тамъ да пасять сивѣ дятеликѣ
И да пійкть студы быстрѣ воды.

Съвременна лѣтопись.

ПОЛИТИЧЕСКИЙ ДНЕВНИКЪ.

Въ послѣдне-то врѣмѧ europейско-то вниманиe ю възбудено отъ иѣкои между-народни въпроси: Параходъ Кальяри, кой-то бѣ уловенъ отъ Неаполитанско-то правительство, островъ Перимъ, за-ловенъ отъ английско-то правительство и най напоконъ безкрайнійтъ Въсточный въпросъ съ неразрѣшенни-ти още пунктове, кои-то прѣставяжтъ голѣми мѣчнотии.

Въ предидуши-ти наши Книжици споменажхмы за несогласиe-то помежду Англиjкъ и Франциjкъ, коje-то намѣсто да ся отстрани още повече ся распалия вражда помежду два-та народа. И ето фран-циузско-то правительство има новj причинj да укорява Англиjкъ. Судъ-тъ, кой-то бѣ назначенъ да сѣди Бернара ѹедного отъ учяст-ници-ти на Орсини свръши ся, и Бернарь, напрѣко очевидни дока-зателства че е приемалъ участiе въ заговоръ-тъ противъ Напо-леона призна ся отъ Судъ-тъ невиненъ, и ся освободи съвсѣмъ отъ наказаниe. И ѿ шо ю още по достойно за забѣлѣзваниe, ко-га приговоръ-тъ на судъ-тъ ся распространiи въ народъ-тъ, то съ голѣмъ вѣсторгъ (энтузиазъ) ся посрѣднишъ отъ народъ-тъ, кой-то бѣше ся събрашъ прѣдъ сѫдилишо-то и нетрѣпѣвиво чкаше да чюе приговоръ-тъ. Въ Парижъ тврьдѣ добрѣ разумѣхъ смыслъ-тъ и зна-ченiе-то на тжїкъ посокѣ, и раздражениe-то въ тамошни-ти пра-

вителствени сфери достигнало је до крайнја степен. Поне таа можемъ да сјдимъ отъ вѣстници-ти, кои-то сѫ извѣстни съ своја-тѣ прѣдаденность на императорско-то правителство. Още нѣмамъ подробни извѣстниа - какво впечатлѣниe је произвелъ той-зи приго-воръ въ Франциj; иъ миѣниe-то на французски-ти вѣстници је је лично миѣниe на издатели-ти, а наj пръво въ тѣхъ ся изражава миѣниe-то на правителство-то, и ако је така, то ще излѣзъ и по сериозни несогласија.

Друга једна депеша отъ Лондрж донесла је једна новостъ, која-то не је по малко важна. Лордъ Малмесбери објавилъ въ гор-ниj-тѣ палатѣ, че законовѣдци-ты, на кои-то бѣ възложено да из-дириштъ несогласије-то между сардинско-то и неаполитанско-то пра-вителства за уловеный-тѣ парада Кальяри, намѣрилъ че неапо-литанско-то правителство имало право да го улови и да го земе, и за това Англија не може открыто да ся смѣси въ това дѣло, и да поддръжя требование-то на сардинский-тѣ кабинетъ. А мини-стерство-то сардинско много ся надѣяше че ще го поддръжи Ан-глија съ флота-тѣ си, и за това положениe-то му је станжало се-да тврдѣ критическо, и въ Туринъ укоряватъ двуличнij-тѣ поли-тиканъ на английский-тѣ кабинетъ; и наистинj въ голѣмо затрудне-ниe ся нахожда Графъ Кавуръ, честь-та на нациj-тѣ го побуж-да да настои на свои-ти требования-ти, а друго средство нѣма ос-вѣни съ силj да принуди неаполитанско-то правителство да му да-де удовлетворениe, и Сардинија не е Англија, и освѣни що не може да нападне на неаполитански-ти земи по сухо, защо-то је отдѣлено отъ други држави, кои-то сѫ помежду имъ, и кои-то не могјатъ ся съгласи да пропуснатъ войскj на којк да је от-дѣти држави, а още по малко на Сардиниj, къмъ којк-то нѣ-макъ добро расположениe држави-ти на среднij-тѣ Италиj. Ед-но само средство остава на Сардиниj за да ся избави отъ това

затруднително положениe, да призове посредничество на ибкоик дръжава приятелска за да ся примире съ Неполъ, кой-то залъга да ся огради отъ укоръ и прилага голъмо усилие да ся сблизи съ Англий и да добие на странж-тъ си обществено-то мнениe. Двама английски механика, Уатъ и Парксъ, кои-то бѣхъ уловени на пароходъ-тъ получихъ освобождениe.

А Англия сама ю подпаднала сега подъ укоръ защо-то потъпкова международно-то право. Иръди малко връмия тя ся бѣ въоружила за да забраня цѣлостъ-тъ на отоманскъ-тъ Империй, а сега безъ всѣко основание отнема островъ Перимъ. Той-зи малъкъ островъ въ Черно-то море, важенъ ю за своите стратегическо положениe. За да уздрави своите владычество па вѣстокъ на Англий не ю доставаше само той-зи пунктъ за да бѫде повелителница на всички-ти морета. Като укрѣпи той-зи островъ и направи новъ Гибралтаръ, Англия не ся бои вече отъ суецкый-тъ каналъ, на кой-то ся противи и до сега. Турция сама не ся рѣнива да протестува противъ това насилие, иъ чюое ся, че не дава дозволениe да ся прорѣже Суецкий-тъ каналъ додѣ не получи назадъ островъ Перимъ. Но сиаше ся още слухъ че Франция и Россия подали потъ за той-зи островъ, иъ не ся подтверди той-зи слухъ. Нѣма сумнѣниe че на Парижески-ти конференции ще стане дума и за той-зи вѣпросъ, а до сега ся еж появили въ официални-ти французски вѣстници силни статии противъ злоупотреблението на силъ-тъ отъ странж-тъ на Англий. Въ тѣхъ ѹасно ся доказва неправдиво-то притязаниe на Англий. Защо, въкѣтъ тыѣ вѣстници, защо толко съ трудове прилагатъ за да удръжатъ равновѣсие на сухо, кога Англия толко съ успѣши расширява своите Господство на море-то? Това ю право, иъ кой ю е кривъ? Причина-та на тыїа злоупотрѣблениa не ю голъмо-то могущество на Англий, а недостаточно-то могущество на други-ти дръжави и

кога ся отстранихъ причини-ти на тѣлъ недостаточность, то ще са прѣкратијъ сами безъ принуждениа и тыа злоупотребениа.

Никой не може да противоречи, че островъ Перимъ је притяжание на Портъ-тѣ. Англија ако и да је имала право съ съгласие на Портъ-тѣ да слага тамъ вѣгища за вапори-ти си и да ся запиратъ кораби-ти љ, това не љ дава право да въздвида тамъ укрѣпленїа за да забраня входъ-тѣ въ Индийско-то море. Тойзи бесплоденъ кѣмъкъ до сега не је бѣль никому нуженъ, а най малко ползъ ј имала отъ нѣго Порта-та. Какъ ще ся отнеме сега отъ Англија таїа добычка, кой ще ся рѣши на това, и съ какви средства може да ся испълне това рѣшение? И сега като и хыліадо други пакти ще покрѣщатъ вѣстници-ти, ще надрашћатъ нѣколко дипломатически ноты, а Англија ще заврьши своє-то дѣло, и като улови въраждѣ-ти си той-зи ключъ отъ Черно-то море сама ще залѣгнѣ за да ся прорыте Суецкій-тѣ каналъ, за кой-то сега ся глуми като на французскѣ химерж, а слова-та на французски-ти вѣстници ако и да имѣтъ официалный характеръ не ще стѣсняхъ нѣй-по-то дѣйствие, и не ще ни бѫде чудно, ако видимъ скоро че и той-зи случай ся внесе въ доказателства-та на великодушнѣ-та политика на Французскій-тѣ Императоръ и на благородни-ти уступки за ползъ на Англија.

А между тѣмъ вѣсточни-ти дѣла отъ день на день повече беспокоијъ Евроцк. Международни-ти отношения сѫ забрѣканы и прѣставатъ други затруднениа не по малко важни. Послѣдни-ти събитија прибавихъ нови затруднениа, за кои-то мы ще примиличимъ, и сега додѣ ся съберажъ конференции-ти въ Парижъ, кои-то споредъ най нови-ти извѣстија ще ся окрихъ на 10 Маја (и. с.), а до тоги ще поканимъ читатели-ти да посбыколијтъ свѣтъ-тѣ да видѣхъ що става и по други-ти страни. и то прѣминемъ въ Нѣмско токо що стїшимъ на Нѣмскѣ зе-

мѣжъ наѣдъ ще сѧ срѣщнемъ съ Сеймъ-тъ, кой-то представя общи-ти интереси на цѣлѣ Германиѣ. А въ Сеймъ-тъ още и до днесъ прѣво-то мѣсто заѣма Голштинскій-тъ въпросъ. Комиссіа-та, коѧ-то бѣ отредена за да издади той-зи въпросъ прѣстави-ла іе свой-тъ рапортъ и сеймъ-тъ приє юдиногласно мнѣниє-то й. Даниїа прѣстави отговоръ въ Сеймъ-тъ чрезъ прѣставитела си Бюлова, той-зи отговоръ Сеймъ-тъ прѣдаде пакъ въ комиссіѣ-тѣ за да го прѣглѣда и да прѣстави мнѣниє-то си, иъ споредъ какъ-то сѧ сочи отъ разни извѣстиа, мнѣниє-то на комиссіѣ-тѣ не ще бѫде въ ползѣ на Даниї. Ни общественно-то мнѣниє, ни правительственны-ты органы въ нѣмски-ти дрѣжави не сѧ склонявѣтъ на тѣа прѣдложениа, и видять въ тѣхъ само хытраж изврѣткѣ за да сѧ провлѣче дѣло-то.

Обаче Голштинскій-тъ въпросъ ималъ іе голѣмѣ ползѣ за Гер-маниѣ. Около нѣго сѧ сѣ стѣпили интереси-ты на вси-ти дрѣ-ви, кои-то съставяты Германскій-тъ съюзъ, и сѧ забра-вихъ и сѧ отложихъ на странѣ всички-ти стари распри и не-согласиа, кои-то раздѣляхъ Сѣвернѣ-тѣ Германиѣ отъ Южнѣ-тѣ отъ кои-то прѣваж-тѣ (Сѣверна-та) сѧ врѣтіаше около Пруссииѣ, а послѣднѧ-та (южна-та) около Австриї.

Участиіе, кои-то приє Пруссия и сѧ ніеїкъ заѣдно и Сѣвер-на Германиїа въ положениіе-то на Княжества-та іе іестественно и лесно сѧ проумѣва. Не іе такво положениіе-то на Австриїѣ и на южнѣ-тѣ Германиї, коѧ-то сѧ води всѣкога съ Австрийскѣ-тѣ политикѣ, и не іе расположена дружелюбно къмъ Сѣвернѣ-тѣ Гер-маниї. Различиіе-то въ интереси-ти, исторически прѣданіїа, ре-лигіозни отношеніа, каржть ны да сѧ усумнимъ въ искренно-то расположение за ползѣ на княжества-та. Споредъ Географическо-то си положение Австриꙗ нѣма никакъвъ интересъ въ Голштин-скій-тъ въпросѣ. Противны-ты на Австриї органы справедливо

бължикътъ и ѝ съвѣтоватъ да не приема странѣ-тѣ на задавені-
тѣ и потъпканѣ-тѣ народность, че ѝ є по прилично да не забра-
ня па Елбѣ оныа начила, противъ кои-то тїа стои упорно на
Дунавъ-тѣ. Не можемъ да ся не съзнаемъ че между въпросъ-тѣ
на Дунавски-ти Княжества и за нѣмски-ти Герцогства има голѣмо
сходство, и Австрийскій-тѣ кабинетъ говори въ Копенгагенъ со-
врьшенно противно на онова, що говори въ Цариградъ. Въ ѹедпо-
мѣсто тїа забраня национално-то право, а въ друго тїа го прѣзи-
ра и го тѣнче. На Югъ забраня неиспльнениe-то на трактати-ти,
и системѣ-тѣ на централизациѣ-тѣ, а на сѣверъ упорно на-
стоеава да ся испльнѣтъ трактаты-ты и ся противи на цен-
трализациѣ-тѣ, коихъ-то Дания иска да введе въ дръж-
вѣ-тѣ си. Австрия и сама осъща двусмысленно-то си поло-
жениe, иъ тїа не може никакъ да дѣйствова. Въ врѣмя-то на
вѣсточнѣ-тѣ войнѣ умали ся число-то на доброжелатели-ти піей-
ни и ся умножи число-то на противници-ти љ. Отъ всички-ти у-
частници на Парижски-ти конференции, Австрия може да ся сбли-
зи само съ Англий и употреблява всичко-то си усилиe за да до-
стигне това. Иъ съ такъвъ съюзникъ трѣбѣ да бѫде пазлива. За-
що-то той не ще забравя свои-ти интереси за ползѣ на Австрий,
и за ѹедицѣ услугъ ще поиска десять, и ще настои за тѣхъ като
за своите-то право.

Естественно ѹе че вѣнскій-тѣ кабинетъ желае по здравѣ и по ѹакъ
опорѣ. Таквѣ опорѣ тїа може да найде само въ Германиѣ, ако при-
влѣче на странѣ-тѣ си всички-ти членови на съюзъ-тѣ за да ся
въспользова кога љ потрѣбоватъ за своите собственици цѣль. Ако љ
ся ударе на Австрий да ѿ признаеатъ за Нѣмскѣ дръжавѣ, и да
остане на Югъ Италианска, на Вѣстокъ Славянска и Венгерска,
то друго нищо тїа и не желае, иъ отъ врѣмя-то на Вѣсточнѣ-
тѣ кризисъ, испльнениe-то на това желаниe ѹе станжало за Австрий

жизненният въпросъ. За това Австрия ю е прѣдпочела да ся съедини съ Прусиј и да стои противъ свои-ти политическо убѣждение за национално-то дѣло на иѣмски-ти княжества; нѣ това още не показва че борба-та между Австрия и Прусиј ся ю е свршила, и че съединението ю е искрено. Напротивъ борба-та ся продолжава тайно, и струва ни ся тїа никога не е была толко сила като сега. Австрия въ послѣдне-то времѧ ю испаднала на добри управители, министерство-то стои въ уровень съ правительствени-ти задачи. Финанси-ты ю отъ денъ на денъ ся управяватъ.

Цензура-та, коѧ-то бѣше най стѣснителна въ Европѣ ся отмѣни, и много други либерали начяла ся приїехѫ, а всичко това не остава безъ влиянието на общественно-то мѣщанието въ Европѣ. Въ Прусиј напротивъ болѣсть-та на царія-тѣ ю въспрѣла всички-ти дѣла; и ако и да ю дадено полномочието на пруский-тѣ Принцъ да управя дръжавѣ-тѣ, нѣ това полномочието му ся дава само на времѧ за това той не може да дѣйствува самостоително и да даде нова направление, коє-то бы ся съгласявало съ нѣгови-ти желания и видѣ.

Отдавна не смы влизали въ Испаниѣ. Министерство-то тамъ ся дръжи доста крѣпко и дѣйствува доста добре. Въ послѣдне-то времѧ издаде правительство-то новъ законъ за книгопечатанието и доста свободенъ.

ТРЪГОВСКИЙ ДНЕВНИКЪ.

Да прошавжте читатели-ти, че той-зи ижть не имъ бѣлѣжимъ нѣкоѧ новинѣ за тръговиѣ-тѣ защо-то пѣма нищо достойно за забѣлѣжваніе, а ако желаете да научите за цѣни-ти на стокы-ти, то ако имате познайеници въ Цариградъ въ Балкапашъ помолѣте имъ ся да ви испратятъ Цѣнорасписъ-тѣ напечитанъ на блѣгар-ѣкъ языкъ отъ книгопечатницѣ-тѣ на Д. Цанкова и Б. Миркова,

тамъ ще найдете не само цѣни-тѣ на всѣкѣ юдинѣ стокѣ, нѣ ще се научите още и имена-та на онѣа стокы, кои-то не знаете, какъ ся наричијте български.

КНИЖЕВНЫЙ ДНЕВНИКЪ.

Въ Парижъ издава ся сега юдно сочинениe: *le passé et l'avenir de l'Empire Byzantin*, par J. Pitzipios - Bey. — Таia книга юе до стойна да възбуди всеобщо вниманиe. Възродениe-то на юдинѣ дръжавѣ, на юдинѣ народност юе такво событие, кои-то има право за да привлече вниманиe-то не само на дипломати, нѣ и на всѣкій образованѣиъ човѣкъ. Таia книга съдръжя много любопытни нѣща, нѣ юе свободно и отъ гръцки хъмери за възстановленiе-то на Византийскj-тj Империj за това не ся распространявамы на дълго за тѣjкни книги, а оставямъ на читатели-ти сами да сѫдїйтъ що проповѣдоважтъ Гръци-ты, вѣрни-ты стражи на Высокj-тj Портj. Ще забѣлѣжимъ само че Г. Пиципіосъ юе бывъ секретарь на Танзиматъ, и книга-тj си юе посвятилъ на Негово Императорско Величество Султана Абдулъ Меджида; не можемъ да не забѣлѣжимъ още че Г. Пиципіосъ споредъ свои-ти си идеи Отоманска Империj не нарича другоиаче освѣнъ Византийска Империа.

Нѣ да оставимъ сега на странѣ чюжди-ти книги и да поговоримъ за Български-ти Книжици, кога никой не ще да поговори за тѣхъ, то поне сами да ся прѣдставїйтъ, нѣ молимъ читатели-ти, ако имъ ся падне прѣдъ очи-ти тѣjк страницj, кога юастие-то гычака на трапезj-тj, или покупатель-ть гычака въ магазj-тj да оставажтъ Книжкj-тj и кога свршїйтъ работи-ти си, кога испратїйтъ пощj-тj и прѣтѣглятъ стокj-тj, и ся параджтъ сирѣчъ кога останажтъ празни и незнажтъ съ ѹо да поминжтъ врѣмя-то си тоги да ся позабавїйтъ съ тыи нѣколко реда:

Кога поченжхмы да издавамы Книжици-ти нити объявление вадиххмы, нити програмж прѣставіахмы. Обіавление не вадиххмы, зашто-то знаемъ, че всѣко ѹедно обіавление колко да ѹе скромно и въздръжно може да обѣюме нѣкое обѣщаниe, коie-то или сила-та, или обстоителства-та не дозволѣтъ да ся исплъни, и като не бѣхмы вршили другый путь такво нѣщо, то не знаихмы до колко ѹеще можемъ да го извршимъ. Програмж не прѣставихмы зашто-то незнаихмы кой ѹеще бѫде сътрудникъ нашъ, ако и да имахмы много обѣщаниa, иъ освѣнь нѣкои пѣсни нищо повече никой не ни ѹе испратилъ до сега. За това като поченжхмы изданиe-то при такви обстоителства, принуденъ бѣхмы да го карамы колко-то можемъ и какъ-то можемъ; ако найдете нѣщо добро приимѣте го за добро, ако ли пакъ найдете нѣщо не добро, то помогиѣте ни да го исправимъ. Отъ колко-то смы извршили досега можете да сѫдите и за цѣль-тѣ и за исплънениe-то, и още не смы извршили толко, гдѣ-то да не можемъ да ся повърнемъ и да испра-вимъ или да прѣправимъ ѹе нужно:

На заглавиный-тѣ листъ Вы читете: Бѣлъгарски Книжици, Повре-менно Списание на Бѣлъгарскj-тѣ Книжнинj. Главна-та цѣль на Бѣлъгарскj-тѣ Книжнинj ѹе да помага за да ся разпространи про-свѣщениe и образование въ Бѣлъгарскj-тѣ народъ, а Бѣлъгарски-ти Книжици, като орудие (органъ) на тѣкъ книжнинj не могатъ да иматъ другж цѣль.

Нѣ ѹе просвѣщениe и образование? И наистинj ли оно-ва ѹе приемами мы за просвѣщениe, просвѣщава, а не помрачя-ва, и наистинj ли онова ѹе приемами за образование ѹеще ни прѣобрази, ѹе ни направи чловѣци — существа Богоподобни? А ако излѣзе наопакы, тогы колко изгубени трудове, колко пагубни усилия!

Какъ-то безъ слънчевѣтъ свѣтлинѣ, всичко ся мѣчи, сиди въ темнотѣ, пъне ся, пада, мръзне и мре, така и душа-та безъ просвѣщениe..

Просвѣщениe-то и образованиe-то могѫтъ да бѫдѫтъ истинни и лъжовни, основателни и повръхни, полезни и вредни. За разумъ-тъ юе потрѣбно просвѣщениe, свѣтлина на истинѣ-тѣ, за срѣдце-то — образование — теплота на Вѣрѣ-тѣ.

Просвѣщениe истинно, основателно, полезно прави човѣка честитъ, защо-то съвпада съ негово-то временно и вѣчно назначениe, и му дава срѣдства да ся усоврьши и да вкуси наслаждение и счастиe, като разумно существо.

Просвѣщениe лъжовно, повръхно и вредно юе главный-тъ ис точникъ на всички-ти страданията човѣчески.

Това сѫщо можемъ да повторимъ и за образованиe-то.

Нѣ човѣкъ юе существо духовно и плотско, за това може да ся просвѣща и съ духовно просвѣщениe и съ земно.

Духовно просвѣщениe ся подава свыше отъ Отца Свѣтовъ всѣкому просящему. Човѣкъ може обаче да посочи путь-тъ къмъ него.

Земно-то просвѣщениe на разумъ-тъ ся приема отъ чловѣци-ти прѣзъ науки-ти.

Послѣдне-то безъ прѣво-то не юе нищо, а понѣкоги юе пагубно. Прѣво-то безъ послѣдне-то не юе пълно, не юе съврьшено. За усоврьшенствованiе на човѣка потрѣбно юе да ся съедини и юедно-то и друго-то, нѣ земно-то да бѫде всѣкоги подчинено на духовно-то.

Така сѫщо и образование ся достига чрезъ два путьa, духовный съ благодать Божиѣ, и земный съ житейскій опытъ и съ книжнинѣ. Нѣ и книжнината трѣбѣ да истичя отъ житейскій о-

иътъ и да съдѣйствова за єдно съ духовниѫ-тѫ благодать за образование не само вънкашино но и вътренино.

Ако искамы да бѫдемъ справедливи, то не можемъ да ся не съгласимъ че наше-то научно просвѣщениe (коie-то ни съобщаватъ науки-ти) трѣбѣ да бѫде тѣсно свръзано съ духовно-то просвѣщениe, и наше-то книжевно образование (коie-то приемамы отъ влиянїе-то на книжнинj-тѫ) трѣбѣ да бѫде тѣсно свръзано съ образование-то духовно, и пакъ не ще бѫде пълно, защо-то чловѣкъ ю за єдно и духъ разуменъ и животно словесно.

Колко да ю чловѣкъ просвѣтенъ отъ науки или совокуплениe-то на всички-ти науки отъ философиj-тѫ, иъ ако ю Воліа-та му не укрѣпена, дива, ако ю чувство-то му (срѣдце-то му) неразвито и кораво, той ю мученикъ за себе си и мучитель за други-ти.

Воліа-та ся смягчава, управя ся и ся образува отъ теплотѫ-тѫ на вѣрj-тѫ.

Чувство-то ся развыва, управя ся и ся образува отъ хубостъ-тѫ на природj-тѫ и на искусство-то.

Много и много още могли быхмы да прикажемъ за намѣренiе-то на Българскj-тѫ Книжнинj, коia-то гони ѹедиn общъцѣль — истинно-то и основателно-то просвѣщениe и образование иъ и това ю доста, да залѣгнемъ по добрѣ да врьшимъ мъчишкомъ, какъ-то и до сега смы врьшили, а да оставимъ на други-ти да указважтъ що смы врьшили, и що трѣбѣ да врьшимъ. Намѣренiе-то на нашj-тѫ Книжнинj ю было чисто и ако ни ся удаде да вѣзбудимъ въ общество-то мыслителность, ако ни ся удаде отклонимъ наши-ти любознателни младенци отъ умственныj-тъ съблазнъ чюжестраный, да содѣйствовамы за да управимъ умъ-тъ и срѣдце-то къмъ юасно разумѣниe, къмъ срѣдечнj любовь и познаниe на Бащинj-тѫ ии Вѣрj, къмъ благодѣтелни-ти дѣйствиа на

лаше-то Правителство, које-то залѣга, колко-то му иде отъ рѣкы за наше-то добро и благоденствиѣ, то цѣль-та ни је досегната. Книжици-ти сѫ средство за тѣж цѣль; мы изложихмы и средства-та и мѣри-ти, съ кои-то ся надѣемъ да јѣ досегнемъ съ общо Ваше съдѣйствиѣ. Самы мы не ся наемамы, а съ Васъ заедно ще връви дѣло-то напрѣдъ.

Правописание-то, языкъ-тъ, изложение-то каквы-то гы видите такви сѫ, добри ли сѫ, лоши ли сѫ тѣ сѫ такви. Издатели-ты за-лѣгажте да бѫде изложение-то просто, вразумително всѣкому, іас-но, содръжание-то да бѫде прилично, разумно, благонравно. А за повече да прощавате.

ОБЩИЙ ДНЕВНИКЪ.

Ни јединъ народъ въ Европѣ, казва јединъ вѣстникъ нѣма по много єфтини и по добри книги отъ Кынези-ти (види ся той-зи вѣстникъ је забравилъ блѣгарски-ти книги).

Словари, Єкциклопедии, статистически описаниїа, технологи-чески съчинениа, философичесги изложениа и вообще всички-ти книги, кои-то олесняважте образованіе-то много сѫ распространены въ Кынѣ. И правителство-то много залѣга за да ся издаважте та-квы книги.

Така напр. въ 1773 год. Императоръ Кіенъ-Лингъ заповѣда да ся издаде једна библиотека общѣ отъ най добри-ти съчинениа въ Кынѣ, и таїа библиотека, споредъ заповѣдь-тѣ, ще состави сто и шайсетъ хыліады части, и ще ся дѣли на четыре отдѣла подъ названіе Съсе - ку — четыре съкровища. Печатание-то на тѣж би-блиотекѣ не је още свршено. Прѣди иѣколко години, споредъ официални-ти извѣстииа, бѣхъ излѣзли отъ печать 78,127 части. Това је једно отъ най любопытни-ти библиографичесги извѣстииа.

СЪДРЪЖАНИЕ

на

ПРЪВѢ-ТѢ ЧАСТЬ ОТЪ БЛЪГАРСКЫ-ТЫ КНИЖИЦЫ.

- 1) Извѣстіе за издаваніе-то на Блъгар Книж. отъ Настояте-
ли-ти.
- 2) Прѣдговоръ за прѣводъ-тъ на житиє-то Свети - Клименто-
во, отъ Архимандрита Партиеніа Зографскаго. страница 1.
- 3) Житиє Свети - Климентово , прѣводъ отъ Архимандрита
Партиеніа Зографскаго. стр. 6, 43, 68, 107, 193.
- 4) Метеорологическа Іавленія. стр. 15.
- 5) Мысли за Болгарскій-отъ языкъ, отъ Архимандрита Пар-
тиеніа Зографскаго. стр. 35.
- 6) Униа въ царуваниe-то на Йоанна I. Асѣніа , отъ
С. П-ва. стр. 51.
- 7) Троянъ и Ангелица, приказъкъ приказвана отъ Свѣтливѣ-тѣ
Зорницѣ на Ясны-атъ Мѣсецъ. Сочинилъ А. Велманъ, превелъ С.
Изворскій. стр. 64, 102, 133.
- 8) Съвременно състоіаниe на банкове-ти. стр. 75, 125, 145.
- 9) Послѣдни-ты страницы отъ Блъгарскѣ-тѣ Историѣ, отъ
С. П-ва. стр. 39, 111, 137, 173.
- 10) Народна книжнина и Блъгарска Старина. стр. 157.
- 11) Георгъ Стефенсонъ. стр. 174.
- 12) Синодикъ на Царіа Бориса, отъ С. П-ва. стр. 195, 225.
- 13) Кохынхына. стр. 209.

- 14) Берать на Цариградскаго Гръцкаго Патриарха, прѣведенъ отъ Гръцки отъ И. Р. Славейкова. стр. 237.
- 15) Български народни пѣсни отъ Сборникъ-тъ на Арх. Партииа Зогравскаго. стр. 40, 162, 223.
- 16) Български народни Пѣсни отъ Сборникъ-тъ на Георгыа Теохарова. стр. 191, 220.
- 17) Български Народни Пѣсни отъ Сборникъ-тъ на Савва Филаретова. стр. 159.
- 18) Стихотворениe отъ И. Р. Славейкова. стр. 156.
- 19) Стихотворениe отъ Теодора Хрулева. стр. 189.

СЪДРЪЖАНИЕ

на

ПРЪВѢ-ТѢ ЧАСТЬ

отъ

СЪВРЕМЕННѢ-ТѢ ЛѢТОПИСЬ.

на

БЛЪГАРСКЫ-ТИ КНИЖИЦИ.

-
- 1) Смрѣтъ на Великыи-тѣ Везиръ Решидъ Пашіа. стр. 21.
  - 2) Аудско-то царство. стр. 69.
  - 3) Индийска-та Компаниа. стр. 75.
  - 4) Години забѣлѣжени съ лютѣ зимѣ. стр. 49.
  - 5) Изложениѣ на съвременныи-тѣ индийскыи вѣпростъ. ст. 103, 135
  - 6) Свободно-то плуванїе по Дунавѣ-тѣ. стр. 157.

а) ПОЛИТИЧЕСКІЙ ДНЕВНИКЪ.

стр. 1, 23, 50, 81, 11⁴, 147, 167, 177.

- 1) Царско уложенїе за чорбаджилъкъ-тѣ у Турско-то царство. стр. 87.
- 2) Депеша на Графа Валевскаго до французскаго-тѣ посланика въ Лондрѣ. стр. 94.
- 3) Новъ законъ за заговоры-ти, предложенъ отъ Палмерстона. стр. 96.
- 4) Депеша на Графа Кулея до Графа Кларендана. стр. 97.

б) ТРЪГОВСКІЙ ДНЕВНИКЪ

стр. 7, 33, 57, 99, 119, 152, 171, 183.

- 1) Проектъ за погашениѣ на текущи-ти дѣлгове. стр. 39.

2) Търговиа и тръговско-то Ръководство на Х. Л. Хамамджий-
оглу. стр. 120.

в) КНИЖЕВНЫЙ ДНЕВНИКЪ.

стр. 9, 45, 62, 100, 120, 153, 473, 184.

Писмо отъ К. Райнова до Арх. Партиеніа Зографскаго за прѣ-
водъ-ть на Църковна-та Историа. стр. 46.

г) ОБЩІЙ ДНЕВНИКЪ.

стр. 11, 47, 63, 101, 125, 155, 188.

1) Педагогический-ть Институтъ на Професора Стоя. стр.
12, 125.

ПРОМЫШЛЕННЫЙ ДНЕВНИКЪ стр. 173.

а) ОТПИСВАНИЕ НА БЛЪГАРСКЫ-ТИ КНИЖИЦИ. стр. 130,

КНИГИ

ОБЩЕСТВОЗДАЧНОЕ ВЪ АТ-БАШАНДОП

и кой-то сѧ сж печатали въ Печатницѣ-тѣ ии

и сѧ намирѣтъ за продажбѣ:

СКРАТЕНИЕ на ТУРСКА-ТА ИСТОРИЯ преведена, попъдн-

на и издадена отъ П. Славейкова.

Цѣна-та ѹе ..... 1 цванецъ.

КРАТКА СВЯЩЕННА ИСТОРИЯ преведена отъ Архимандри-
та Партиеніа Зографскій. Цѣна-та ѹе ..... 5 гроша.

ЦВѢТОСЪБРАНИЕ (СЛАВЯНСКА ХРИСТОМАТИЯ) издадена
отъ Никифора П. Константинова.

Учебни книжки за дѣца-та, нарѣдени и издадени отъ П. Р.
Славейкова:

КНИЖКА I. БУКВАРЬ Цѣна-та му ѹе ..... 1 грошъ.

1-та, 2-та, 3-та, 4-та, 5-та, 6-та, 7-та и 8-та КНИЖ-
КА (януаріа, Февруаріа, Марта и Априліа) отъ БЪГАР-
СКИ-ТИ КНИЖИЦИ.

ПОДПИСКА-ТА ЗА СПОМОЩЕСТВОВАНИЕ-
ТО НА БЛЪГАРСКЫ-ТИ КНИЖИЦИ И
НА БЛЪГАР. КНИЖНИКЮ ПРИЕМА СЯ
ОТЪ ТЪЇА ЛИ

Отъ Насто ти на БЛЪГАРСКЫ-ТИ КНИЖИЦИ
Г. Г. К. Мариновича Славчевича въ Цариградъ,

- Отъ Г. Пантели Х. Г. Кесимова въ Тръново,
» Т. Х. Бойчова въ Шуменъ.
» Братиа Х. Петкови въ Русчюкъ.
» Сав. І. Гамзованова въ Видинъ.
» Радиа Теодорова въ Силистрѣ.
» Братиа Георгиевичъ въ Варнѣ.
» А. Н. Каракашъ въ Свищовъ.
» Димитра Трайкова въ Софии.
» Господина Данчева въ Сливенъ.
» Ст. Ариаудова и сынъ въ Габрово.
» Георги Карловскій въ Тулча.
» Нешя Х. Матсієва въ Едрене.
» Доктора С. І. Чомакова въ Пловдивъ.
» Ст. Груйоглу въ Къзанлѫкъ.
» Иванча Стоіанова въ Ески-Заарж.
» Христодула Чорбаджи въ Хаской.
» Д. Х. Туleva въ Калоферъ.
» Братиа Х. Гюрови въ Самоковъ.
» Дим. Янакієва въ Дупница.
» К. Фотинова въ Смирнѣ.
» Хр. Георгиева въ Букурещъ.
» Мих. Поповича въ Ибраила.
» М. и А. Авраамовича въ Гюргево.
» Евлогиа Георгиева въ Галацъ.
» Отца Архимандрита Наѡанаила Стоіановича Начал-
ника на Добровецкій-тъ мънастырь въ Яшъ.
» Г. Шопова въ Измаилъ.
» Ст. Тошковича въ Одессѣ.
» Ат. Михайлова въ Виеникѣ.